

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Gecse Község Önkormányzata

2013-2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Földrajzi fekvése	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	55
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	60
8. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	62
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	62
1. A HEP IT részletei	62
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	62
A beavatkozások megvalósítói	64
Az intézkedési területek részletes kifejtése	65
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	80
3. Megvalósítás	83
A megvalósítás előkészítése	83
A megvalósítás folyamata.....	83
Monitoring és visszacsatolás	83
Nyilvánosság	84
Kötelezettségek és felelősség	84
Érvényesülés, módosítás.....	85
4. Elfogadás módja és dátuma.....	85

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Gecse Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi fekvése

A Bakony nyúlványai és a Kisalföld síkvidékének találkozásánál fekszik Gecse, Győr és Pápa között a 83-as útról Gyarmaton figyelhetünk fel a községet jelző táblára. Négy kilométerre a főútvonaltól, 15 km-re pedig a patinás diákvárostól, Pápától. Kevésbé ismert hely, szerényen meghúzódik Szerecseny, Vaszar és Gyarmat között. Gecse község a Sokoróalja délnyugati részén elhelyezkedő, növény és szőlőtermesztésre alkalmas területtel rendelkező település. Lakosainak száma jelenleg 440 fő, közigazgatási területe 933 ha, 4853 m², ebből 871 ha 3532 m² a külterület, 62 ha 1311 m² a belterület. Történelmi múltjáról római és árpádkori régészeti leletek tanúskodnak. Neve személynévre vezethető vissza (Gueche). A XIII-XVI. Században világi illetve egyházi /lövöldei karthausi barátok, veszprémi püspök, szombathelyi Papnevelő Intézet/ birtokosok kezében volt. Lakosainak száma gyérült a török hódoltság idején, de nem néptelenedett el. Evangélikus temploma és iskolája 1787-ben épült. Temetőjében található az 1848-as szabadságharcos, Eberhart Károly honvédőrnagy márvány síremléke.

A közlekedés Pápára és Győrbe elfogadhatónak mondható. A munkába járás bizonyos esetekben viszonylag könnyű, azonban sajnos nem mindig megfelelő. Előfordul, hogy a jóval messzebb lévő Győr irányába kedvezőbb a buszközlekedés, mint Pápára. Hétfvégén vasárnap autóbusszal nem lehet Pápára eljutni. A közlekedésben a vasút némileg még biztosabb. A Pápa-Győr vonalon ezen a téren is nehézséget jelent, hogy a gyorsvonatok csak Vaszaron állnak meg, Gecsen csupán a személyvonatok. Némely vállalatok Győrben saját autóbuszjáratot indítanak a munkába járáshoz. A településen sajnos nagyon kevés vállalkozás van. A legnagyobb a Bovintej Kft, ahol helyi munkaerőt is foglalkoztatnak, azonban sajnos csekély számban. Pápán sajnos több cég is bezárt már, alig van olyan vállalat, amely foglalkozási lehetőséget biztosít. Ezek mindegyikénél van vaszari dolgozó is.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Sajnos a helyben régebben működő nagyobb cég immár nem tevékenykedik. Munkalehetőséget kínál Győrben az Audi, Téten a SOKORÓ Kft.

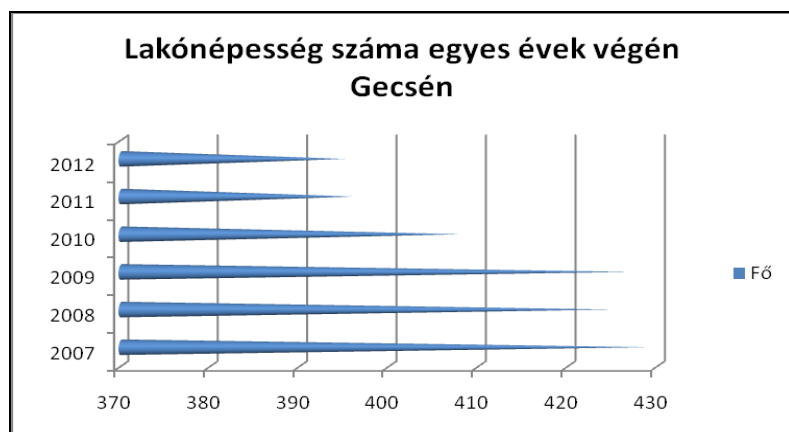
A településen sajnos nincs oktatási, egészségügyi intézmény. Ez utóbbi esetében csupán a háziorvosi ellátásról és a védőnői ellátásról beszélhetünk. A háziorvos a szerencsenyi körzettel együtt látja el a községet, heti két alkalommal rendel a településen. A védőnő három községet lát el (Vaszar, Gecse, Takácsi), folyamatosan biztosított a védőnői ellátáshoz a hozzáférés. A lakosság egyéb egészségügyi ellátáshoz történő hozzáférését a falugondnoki szolgálat segíti elő. E szolgálat jelenleg heti egy napon (szerdán) segít az egyes egészségügyi ellátás igénybe vételében. Óvodai szolgáltatást a gecsei gyermekek Gyarmaton és Vaszaron vehetnek igénybe, ugyanúgy, mint az általános iskola igénybe vételét. Vaszarra az óvodásokat és az iskolásokat iskolabusz szállítja. Természetesen emellett vannak olyanok, bár kis számban, akik Pápán, vagy Győrben oldják meg a gyermekek általános iskolai oktatását a szülők munkahelye miatt. Középiskolába értelemszerűen már e két településen járnak a gyermekek leginkább. A vízellátást a Pápai Vízmű Zrt biztosítja a településen, csatorna sajnos még nincs. Gázhálózat kiépítése nem történt a településen, hagyományos fűtéssel oldják meg a lakók a fűtést. TV, telefon, internet ellátás külön kiépített nincs, azonban a lakosok több szolgáltató kínálatából is választhatnak. Az úthálózat változó. 2011-ben történt egy komplett helyi útfelújítás a Kossuth utca önkormányzati szakaszán. Az utak állapota változó, az önkormányzat igyekszik gondoskodni a kátyúzás megoldásáról. Lakáshelyzet vonatkozásában elmondható, hogy a helyi igényeket kielégíti. Új épület építése sajnos nem történt az elmúlt években. Van néhány elöregedett ház, mely gazdátlan, ezek karbantartása kicsit nehézkes.

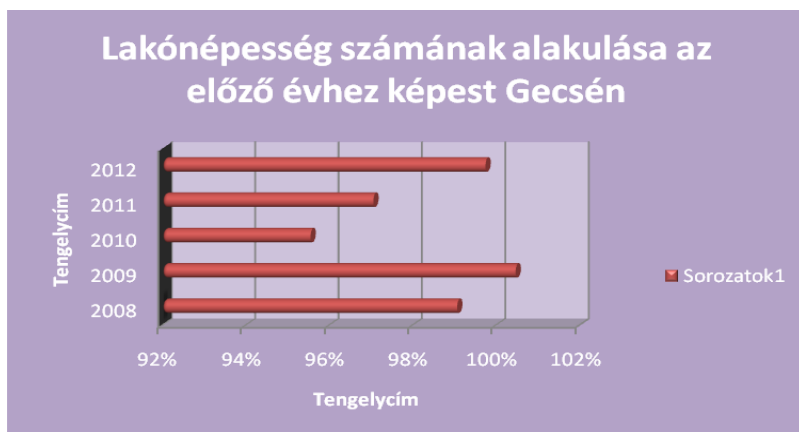
Demográfiai adatok

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	429	
2008	425	99%
2009	427	100%
2010	408	96%
2011	396	97%
2012	395	100%

Forrás: TEIR

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén Pápai Kistérség

	Fő	Változás
2007	60607	
2008	60161	99%
2009	59809	99%
2010	59100	99%
2011	58455	99%

Forrás: TERI, KSH

A község lakónépességének alakulását vizsgálva elmondható, hogy az országos tendencia a községre is jellemző, a lakosság folyamatosan csökken. 2000-ben még 500 feletti lélekszámú volt a település. Az adatokat vizsgálva 2007-től elmondható, hogy kisebb ingadozások mellett, de folyamatos a csökkenés, 2012-re a 2007-es létszámhoz képest 92 %-ra csökkent a település lakónépessége. Ugyanez a csökkenési tendencia tapasztalható az egész Pápai Kistérségnél, annyi különbséggel, hogy kisebb a mértéke. Itt 2007-hez képest 97 %-ra csökkent a lakónépesség. Az a különbség is látható, hogy míg Gecsén kicsit ingadozó mértéket mutat a változás, addig a kistérségben lassú, de folyamatos a csökkenés.

2. számú táblázat - Állandó népesség

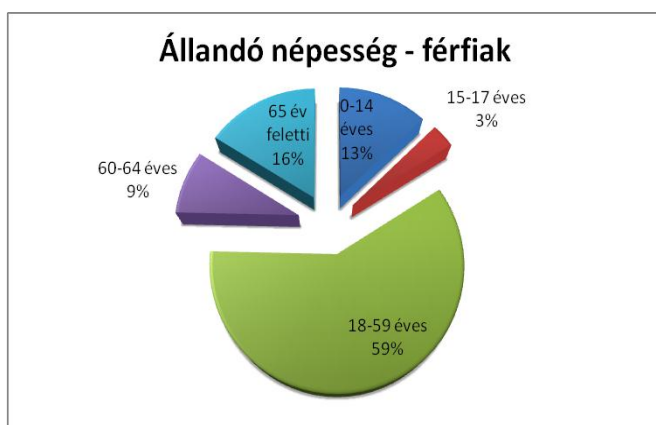
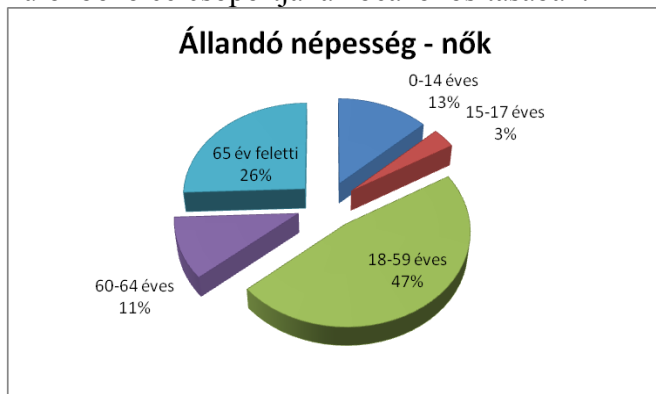
	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	223	211	434	51%	49%
0-14 éves	27	27	54	50%	50%
15-17 éves	7	7	14	50%	50%
18-59 éves	98	125	223	44%	56%
60-64 éves	22	18	40	55%	45%
65 év feletti	53	34	87	61%	39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Látható, hogy eltérés tapasztalható a lakónépesség és az állandó népesség számánál. Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes la-

kásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. (A lakónépességet pedig úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.)

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

Az állandó népesség nemek szerinti összetételét vizsgálva látható, hogy míg a 0-14 éves korosztályban szinte azonos a férfiak és a nők aránya (13-13%), addig a 65 év feletti körében a férfiakon belül 16 % az arány, míg a nőknél 26 %. Vagyis az állandó népesség kor szerinti összetételében jóval magasabb a nők aránya az idős korosztályban. A 18-59 év közötti korosztályt vizsgálva elmondható, hogy itt még a kor szerinti összetételt vizsgálva a férfiak képviselnek nagyobb arányt - 59 % -, míg a nőknél 47 % ez az arány.

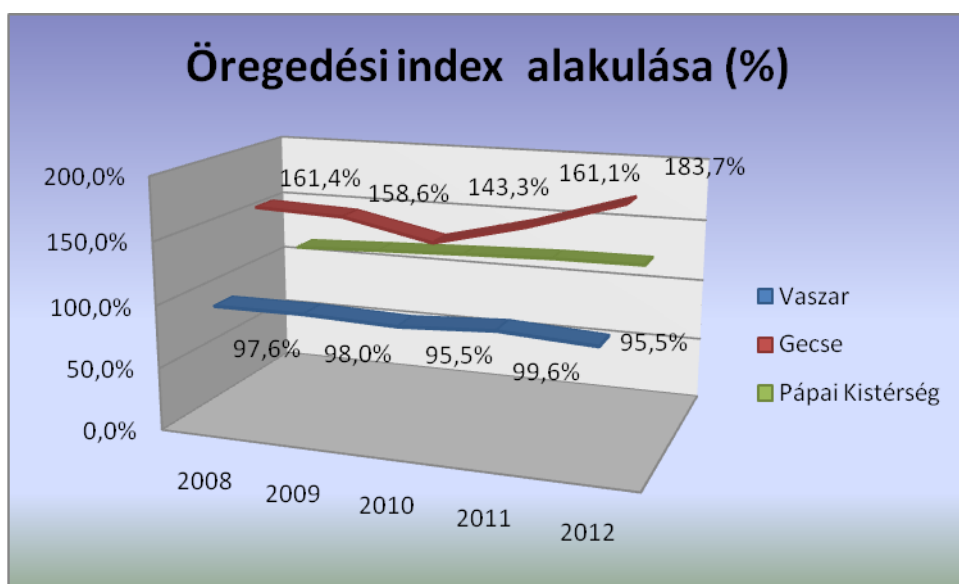
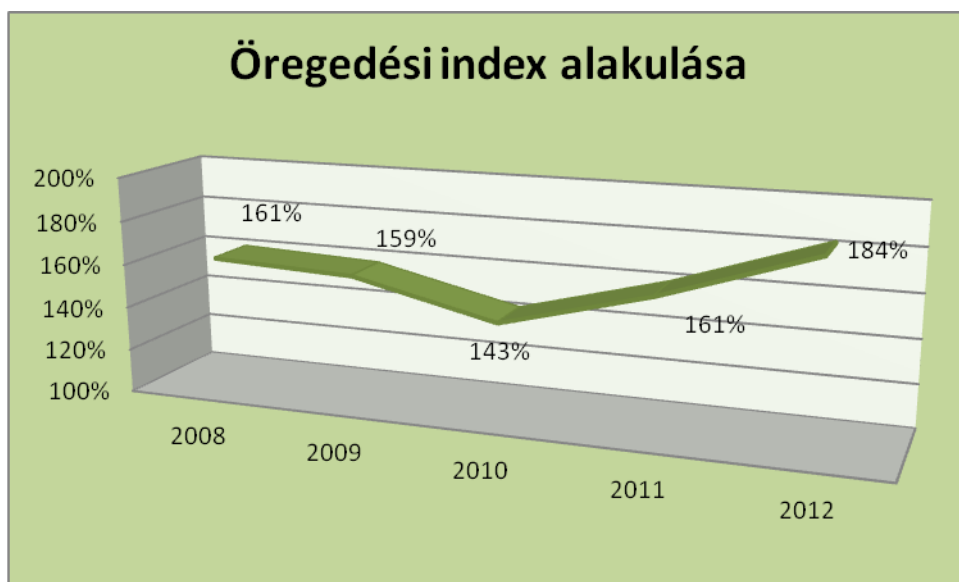
3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	91	58	156,9%
2008	92	57	161,4%
2009	92	58	158,6%
2010	86	60	143,3%
2011	87	54	161,1%
2012	90	49	183,7%

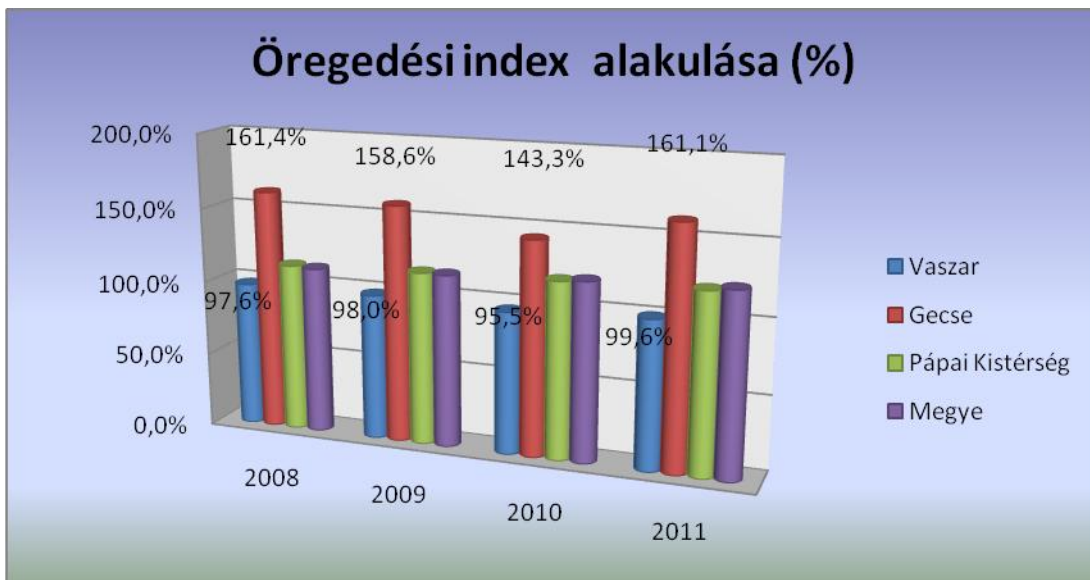
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal.

Esetünkben az index 100 % felett van, vagyis a 65 év felettiek többen vannak, a település előregező. Sőt, tovább vizsgálva az is látható, hogy az index egyre magasabb értéket mutat, vagyis egyre nagyobb mérvű az előregezés. Ez sajnos kedvezőtlen tendencia. (A szomszédos, nagyobb lakosság-számú településen ez az index 100 % alatt van minimálisan, vagyis ott kiegyenlítettebb a helyzet.) 2012. évben különösen kedvezőtlenül alakult ez a szám, 183,7 %.

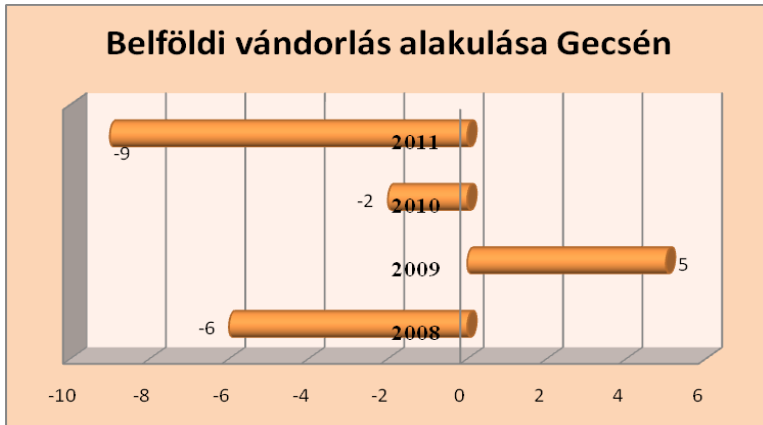
Ha az egész Pápai Kistérséghez viszonyítjuk a helyi öregedési indexet, sajnos megállapítható, hogy a Kistérséghez viszonyítva is kedvezőtlenebb a helyzet, mivel ott szintén növekvő tendenciának lehetünk tanúi, de az utóbbi években is csupán 120 % körüli mértéket mutatott a gecsei nagyon magas értékekhez viszonyítva. Megvizsgálásra kerültek a megyei adatok is, amelyek szintén „csak” 120 % körüli értékeket mutatnak. Látható tehát, hogy Gecse az egész megyéhez viszonyítva kedvezőtlenebb öregedési indexet mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	1	7	-6
2009	15	10	5
2010	9	11	-2
2011	8	17	-9

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi elvándorlás egyenlegét nézve elmondható, hogy a 2009-es évet leszámítva sajnos mindig magasabb mérvű az elvándorlás. Ennek egyik oka, hogy a fiatalok házasátára más településre való, s elköltöznek. Bizonyos mértékben belejátszik a munkahelykeresés is. Vannak, akik a városba költöznek új munkahelyet találva.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	2	8	-6
2009	3	4	-1
2010	4	10	-6
2011	6	7	-1

2012	1	4	-3
------	---	---	----

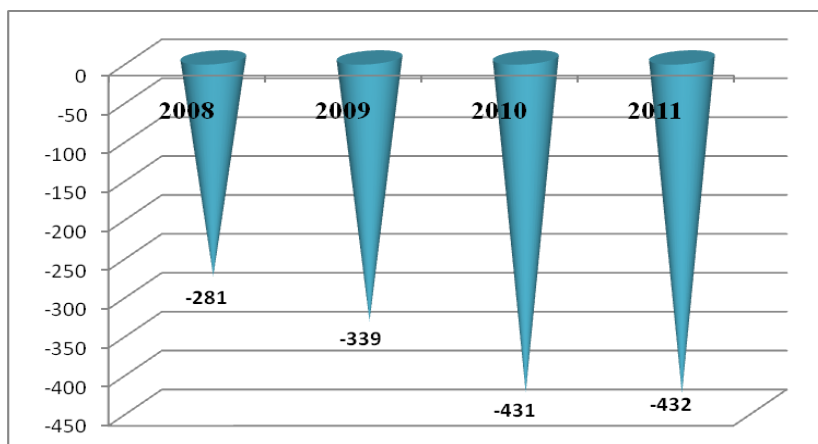
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás Pápai Kistérség

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	538	819	-281
2009	533	872	-339
2010	442	873	-431
2011	446	878	-432

Természetes szaporodás a Pápai Kistérségben

A természetes szaporodást vizsgálva elmondható, hogy a vizsgált időszakban minden évben magasabb a halálozások száma, mint a születéseké. Így a lakosság természetes módon fogy. Ami a gecsei adatok vizsgálatánál megfigyelhető, hogy ingadozó a természetes fogyás mértéke, vannak olyan évek, amikor egészen alacsony, van amikor magas. Hullámzó tendenciát mutat. Míg a kistérség adatait vizsgálva látható, hogy a teljes kistérség vonatkozásában folyamatos a természetes fogyás növekedése, nincsen benne hullámzás. Ez sajnálatos módon országos tendencia is.

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk. Mindezt teszszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Az esélyegyenlőség biztosítását eddig is kiemelt feladatunknak tartottunk. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Nagyon fontos szempont volt számunkra Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor a hátrányos helyzetű csoportok: mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek és fogyatékkal élők képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Törekszünk mindenképpen előmozdítani a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését. Ezek egy részét településünkön próbáljuk megoldani, ami nem kivitelezhető, azt pedig a legközelebbi kistérségi központban. Sajnos településünk kicsi volta miatt a jellemzőbb, hogy a kistérségi központban kell a megoldást biztosítani.

Küldetésünknek tartjuk továbbá a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítását a településünkön élő hátrányos helyzetű csoportok számára is, bár ez jelentős erőfeszítést igényel.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Gecse település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzet-elemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötvt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az alábbiakban röviden meghatározzuk a kapcsolódó stratégiákat, melyekről bővebben a HEP sablonhoz kapcsolódó tanulmánykötetben olvashatunk. Ezek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program³

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk,

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ekbktv. 31. §-ába került át.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. E részben ezeket a képviselő-testületi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is szükséges bemutatni.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

Gecse Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi terv igazodni tud. A stratégiát befolyásolja az önkormányzat rendelkezésére álló központi támogatás és saját bevétel. Ezek meghatározottsága miatt fontos a célkitűzések alapos átgondolása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Gecse a Pápai Többcélú Kistérségi Társulás tagja. Az esélyegyenlőségi terv elkészítése és megvalósítása segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése.
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

A TEIR adatbázisán kívül a felhasználható adatokat a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, védőnő, orvosok, könyvtár és művelődési ház, a közös önkormányzati hivatal nyilvántartásai, polgármester biztosították. Térségi szinten kaptunk információt a munkaügyi központ adatbázisából is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fed teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintjük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok figyelembe vételével készítettünk elemzéseket. A lakossági jövedelmi viszonyairól, az iskolai végzettségekről nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen ennek megítélése, behatárolása országtól függően más és más. Európában szegénynek számítanak forintosítva a 46.000 forintnál kevesebből élők.

Gyakran használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon 62.000 forintos átlag jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35 %-át teszi ki. Ennyi embert a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimumnyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelemnél húzzák meg.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Möt-v. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya⁸

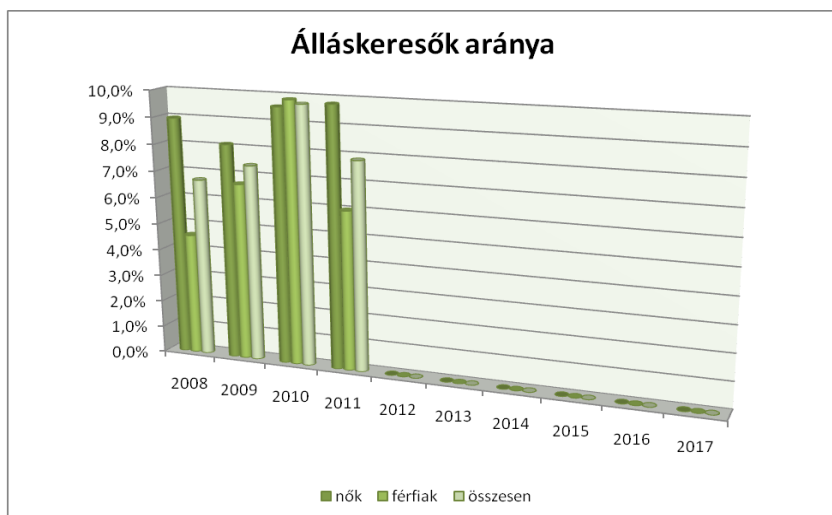
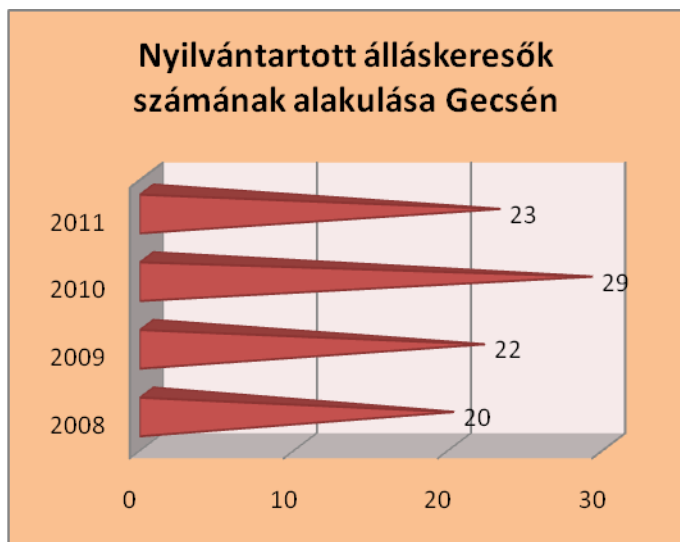
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen			
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	145	153	298	13	9,0%	7	4,6%	20	6,7%

⁸ Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

2009	148	150	298	12	8,1%	10	6,7%	22	7,4%
2010	146	152	298	14	9,6%	15	9,9%	29	9,7%
2011	143	150	293	14	9,8%	9	6,0%	23	7,8%
2012	139	149	288		0,0%		0,0%	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú lakónépesség száma csökken. Az aktív korú népességnél a férfiak aránya magasabb kicsit a nőknél. A nyilvántartott álláskeresők száma 2010-ig folyamatosan nőtt, majd 2011-ben csökkenés volt tapasztalható. 2010-et leszámítva minden évben a női munkanélküliek száma és aránya meghaladta a férfiakét. 2010-ben volt a legmagasabb aránya a munkanélkülieknek az aktív korú lakossághoz képest. Amivel a településen levő munkalehetőségek olyan csekélyek, hogy a munkanélküliséget szinte nem tudják befolyásolni, e számok azt mutatják, hogy azokon a településeken, ahová eljárnak a gecseiek dolgozni, a legkedvezőtlenebb helyzet 2010-ben volt.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	20	26	29	23
	20 éves és fiatalabb	fő	0	1	1
	%	0,0%	3,8%	3,4%	0,0%
21-25 év	fő	2	3	3	2

	%	10,0%	11,5%	10,3%	8,7%
26-30 év	fő	3	1	2	1
	%	15,0%	3,8%	6,9%	4,3%
31-35 év	fő	2	4	3	2
	%	10,0%	15,4%	10,3%	8,7%
36-40 év	fő	1	5	6	5
	%	5,0%	19,2%	20,7%	21,7%
41-45 év	fő	4	5	4	3
	%	20,0%	19,2%	13,8%	13,0%
46-50 év	fő	3	1	6	5
	%	15,0%	3,8%	20,7%	21,7%
51-55 év	fő	2	4	3	3
	%	10,0%	15,4%	10,3%	13,0%
56-60 év	fő	2	2	1	2
	%	10,0%	7,7%	3,4%	8,7%
61 év felett	fő	1	0	0	0
	%	5,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint Pápai kistérség

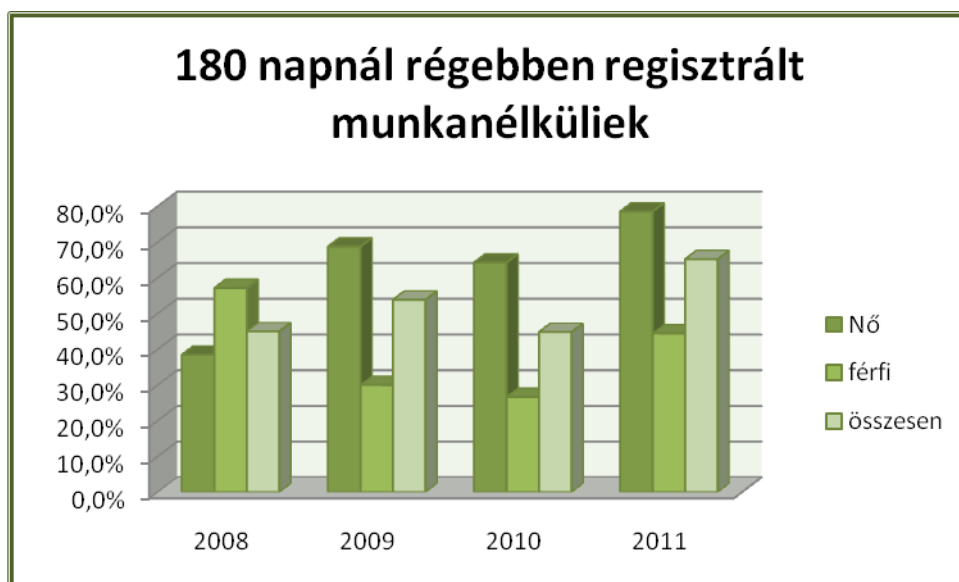
		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	3242	4141	3693	3062
20 éves és fiatalabb	fő	151	195	143	152
	%	4,7%	4,7%	3,9%	5,0%
21-25 év	fő	423	594	472	374
	%	13,0%	14,3%	12,8%	12,2%
26-30 év	fő	414	502	424	349
	%	12,8%	12,1%	11,5%	11,4%
31-35 év	fő	436	541	459	360
	%	13,4%	13,1%	12,4%	11,8%
36-40 év	fő	353	466	442	404
	%	10,9%	11,3%	12,0%	13,2%
41-45 év	fő	367	510	438	351
	%	11,3%	12,3%	11,9%	11,5%
46-50 év	fő	349	475	444	355
	%	10,8%	11,5%	12,0%	11,6%
51-55 év	fő	521	588	551	430
	%	16,1%	14,2%	14,9%	14,0%
56-60 év	fő	213	257	305	272
	%	6,6%	6,2%	8,3%	8,9%
61 év felett	fő	15	13	15	15
	%	0,5%	0,3%	0,4%	0,5%

Fontos annak megvizsgálása, hogy egyes korosztályok milyen arányt képviselnek az összes munkanélkülين belül. 2008-2009-ben a 41-45 éves korosztály képviselt legnagyobb arányt (20, illetve 19,2 %) a munkanélkülieken belül, bár 2009-ben ugyancsak 19,2 %-os arányban a 36-40 éves korosztály is jelen volt. 2010-2011-ben egyaránt a 36-40 és a 46-50 éves korosztály volt legmagasabb arányban a munkanélkülieken belül 20,7 illetve 21,7 %-kal. 2009. és 2011-ben az 51-55 éves korosztály is magas arányban szerepelt a munkanélküliek között. A kistérség adatait vizsgálva 2008., 2010. és 2011. évben is az 51-55 éves korosztály képviselte a legnagyobb arányt a munkanélküliek között, de 2009-ben is magas volt ez az arány. Ugyanakkor a 21-25 és a 31-35 éves korosztály is magas arányt képviselt a kistérségben a munkanélküliek között. Vagyis Gecsén magasabb a fiatalabb korosztály aránya a munkanélkülieken belül. (Vaszaron is mindegyik évben magas volt az 51-55 éves korosztály aránya a munkanélkülieken belül 2009-2010-ben a legmagasabb arányt képviselték 19,8 illetve 20,9 %-kal, de 2008-ban is és 2011-ben is magas, 15,7 és 14,9 % volt az arányuk.)

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	13	7	20	5	4	9	38,5%	57,1%	45,0%
2009	16	10	26	11	3	14	68,8%	30,0%	53,8%
2010	14	15	29	9	4	13	64,3%	26,7%	44,8%
2011	14	9	23	11	4	15	78,6%	44,4%	65,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. A tartós munkanélküliek aránya az összes munkanélkülين belül 2011-ben volt a legmagasabb, 65,2 %. Sajnos ez 2010-hez képest – amikor viszonylag alacsony volt ez az arány 44,8 % - nagy emelkedést mutat. Az adatokat vizsgálva az is látható, hogy 2008-as évet kivéve minden évben a tartósan munkanélküli nők aránya magasabb volt az összes női regisztrált munkanélkülين belül, mint ugyanez az arány a férfiaknál. Ez azt mutatja, hogy a férfiak könnyebben találnak munkát, s nem maradnak bent hosszú ideig a regisztrált munkanélküliek táborában. A férfiaknál a viszonylag alacsonyabb számok oka lehet, hogy ők nehezebb fizikai munkát is el tudnak vállalni.

Inkább jellemző rájuk a szezonális munkavégzés, különösen az építőiparban, s a községben jellemzően jelen lévő vállalkozásoknál is (fakivágás, mezőgazdaság). A nők kevésbé tudnak ezekkel a lehetőségekkel élni adottságaik különbsége miatt. Sajnos az is látható, hogy a munkanélküliek több mint fele 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli. Ez kedvezőtlen folyamat. Így elmondható, hogy a munkanélküliek jelentős része problémákkal küzd az elhelyezkedéssel hosszabb távon.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	34	34	68	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2009	33	35	68	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2010	33	36	69	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2011	29	34	63	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2012	29	33	62	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Látható, hogy a 18-29 évesek száma viszonylag stabilnak mondható a községben. A nők száma kicsit magasabb, mint a férfiaké. Elmondható, hogy pályakezdő álláskereső nem szerepelt a munkaügyi központ nyilvántartásában, ami azt jelenti, hogy a frissen végzők el tudtak helyezkedni.

b) alacsony iskolai végzettségűek⁹ foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen		15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma				általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	428	227	201	360	183	177	68	15,9%	44	19,4%	24	11,9%
2011	380	196	184	0			380	100,0%	196	100,0%	184	100,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

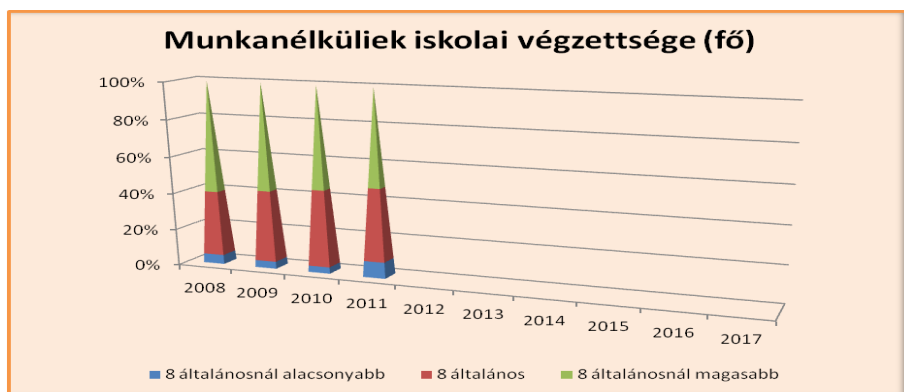
év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint		
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség	8 általános	8 általánosanál magasabb iskolai végzettség

⁹ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Ft. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

	Fő	zettség					
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	20	1	5,0%	7	35,0%	12	60,0%
2009	26	1	3,8%	10	38,5%	15	57,7%
2010	29	1	3,4%	12	41,4%	16	55,2%
2011	23	2	8,7%	9	39,1%	12	52,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6. táblázatból látható, hogy az iskolai végzettség szerinti differenciálásban számottevő változás nem volt. A legmagasabb a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek aránya. 2011-re két főre emelkedett a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűek száma, míg 40 % körül mozog a 8 általánost végzettek száma. A nyilvántartott álláskeresőket vizsgálva látható, hogy Geccsén nem elsősorban 2009-ben a jelentős gazdasági válság évében, hanem 2010-ben volt a legmagasabb a regisztráltak száma.

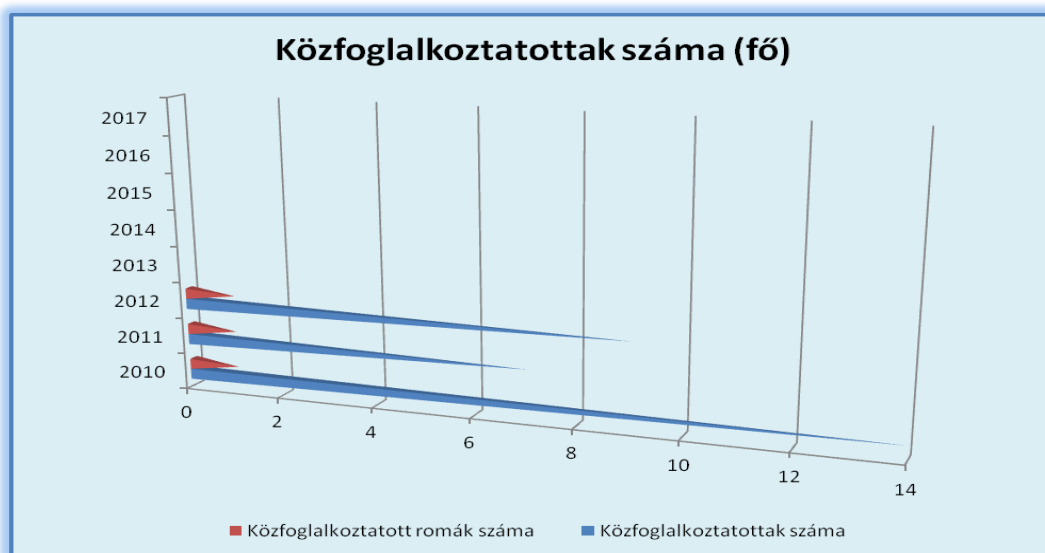
3.2.7.-3.2.8. táblázat: Nincs adat.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú lakossághoz képest
2010	14		1	
2011	7		1	
2012	9		1	

Forrás: Önkormányzat adatai

Ez vizsgálati irány a 3.2.9. adattáblában arra világít rá, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának. Összevetve a táblázat első oszlopának adatait a település aktív korú népességének nagyságával, látszik a közfoglalkoztatás szerepe. Látható, hogy a közfoglalkoztatás kicsit csökkenő tendenciát mutat. Az, hogy hány főt tudunk egy évben ezen a módon munkához juttatni nem saját döntésünkön múlik. A létszámkeret behatárolja lehetőségeinket. Sajnos az elmúlt évek tapasztalata, hogy egyre kevesebb forrást kapunk ahhoz, hogy a közfoglalkoztatást biztosítsuk. Az önkormányzat saját erőből nem tud ilyen típusú foglalkoztatást megoldani. (Az önkormányzat kicsi település révén nemcsak közfoglalkoztatottakat tud kis mértékben foglalkoztatni, hanem önkormányzati alkalmazotti létszám.

Másik problémánk, hogy ez a számadat nem tükrözi a valóságot, mert nem derül ki belőle, hogy az érintettek ténylegesen mennyi időt töltenek munkával. Tapasztalatunk az, hogy egy-két hónapnyi munkavégzésről lehet szó. Ez a rövid idő azonban nem elegendő arra sem, hogy lejártát követően a magasabb összegű munkanélküli ellátásra szerezhessenek lakósaink jogosultságot, csupán a Foglalkoztatást Helyettesítő Támogatás folyósításának fenntartását eredményezi. Az anyagi háttér említése mellett foglalkozni szükséges az érintettek mentális állapotával is. Sajnos a tétlenség a haszontalanság érzése passzivitásba csap át, amelyből az ismételt talpra állás sokkal nehezebb. Erre a problémára fokozottan kell fókuszálnunk.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparüzési adó	befizetett iparüzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban résztvevők száma
2008	9	2	2	2	2.154 e Ft	1.015 e Ft	0	
2009	9	2	2	2	2.043 e Ft	906 e Ft	0	
2010	9	2	2	2	3.079 e Ft	2.405 e Ft	0	
2011	9	2	2	2	1.695 e Ft	1.233 e Ft	0	
2012	9	2	2	2	2.423 e Ft	3.120 e Ft	0	

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A község területén a kereskedelmi és vendéglátó üzletek száma évek óta változatlan. Ezek helyi lakosok által üzemeltetett vállalkozások. Ezen üzletekben helyi lakosokat is alkalmaznak a vállalkozások. A regisztrált vállalkozások száma stagnál. Gecsén sajnos kevés vállalkozás működik (állattenyésztő telep, növénytermesztés). A táblázat adataiból is kitűnik, hogy az állami szektorban foglalkoztatottak száma is alacsony, a település kis volta miatt. Vagyis Gecsén a helyi vállalkozások csak kis lehetőséget jelentenek a foglalkoztatásra. Sajnos a községben foglalkoztatási programok nincsenek.

Látható, hogy a kivetett és a befolyt iparüzési adó eltérést mutat. Ez több tényezőtől is adódik. Egyrészt a vállalkozások a nehéz gazdasági helyzetben nem tudják hozni az általuk előre prognosztizált bevételt. Másik ok, hogy vannak olyan vállalkozások, melyek ugyan hozzák az általuk várt bevételt, viszont időközbeni anyagi helyzetük miatt nem fizetik ki az iparüzési adót teljesen vagy részben. Emellett van két nagy cég a településen, melyek jelentős bevétellel rendelkeztek pár éve, ugyanakkor a bevallott adót nem fizették meg.

A településen beruházások szinte csak az önkormányzat általi fejlesztések. Az önkormányzati pályázatoknál van olyan pályázat, ahol kötelezővé fog válni közmunkás foglalkoztatása. Azonban ez is csak közmunka, tényleges alkalmazási lehetőség sajnos az önkormányzatnál sincs. Az elvégzett fejlesztések sajnos olyan speciális szaktudást igényelnek, melyet a helyi vállalkozások nem tudnak felmutatni, így kénytelen az önkormányzat – leginkább – pápai cégekkel dolgoztatni.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal
Legközelebbi centrum	15 perc	5	25 perc	12	15 perc
Megyeszékhely	65 perc	-	125 perc		2 óra 40 perc
Győr	25 perc	3	1 óra	16	35 perc

Tét	17 perc	3	30 perc		
-----	---------	---	---------	--	--

Forrás: Helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A táblázatban nem került megvizsgálásra a főváros megközelíthetősége. Ennek oka, hogy nem jellemző a településen élőknek a fővárosban történő foglalkozása. A megyeszékhely nagyon nehezen közelíthető meg vonattal, mert Pápáról nem megy közvetlen vonat Veszprémbe. A legközelebbi centrum tehát Pápa, jól megközelíthető minden módon. A közlekedés Győr irányába is jónak mondható. Szintén nem került megvizsgálásra a kerékpárúton történő megközelíthetőség, mivel a környék nem rendelkezik kerékpárúttal. Kicsi azon helyi lakosok száma – szegény réteg, sportos réteg – akik a közeli várost kerékpárral közelítik meg.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	<i>nincs</i>	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	<i>van</i>	<i>Vállalkozóvá válás támogatása</i> <i>- TÁMOP 1.1.2</i> <i>- Pályakezdők munkatapasztalt-szerzésének támogatása</i> <i>- Közfoglalkoztatás</i>
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	<i>nincs</i>	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	<i>van</i>	<i>„Első munkahely garancia” prog-ram</i> <i>- Képzés</i> <i>- Munkahelyvédelmi akcióterv</i>

Forrás: Munkaügyi Központ adatszolgáltatása

A táblázatból látható, hogy a településen nincsenek a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok sajnálatos módon. Ezek szervezésére az önkormányzat sem megfelelő szakképzettséggel, sem anyagi lehetőséggel nem rendelkezik. A vonzasközpontban több olyan program van, amely elősegíti a pályakezdők munkakezdését, vállalkozóvá válását.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>		<p><i>Angol alapfok</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Angol középfok</i> - <i>Autóbuszvezető D + GKI</i> - <i>Betanított varrómunkás</i> - <i>CNC-forgácsoló</i> - <i>Csontozó munkás</i> - <i>Élelmiszer- és vegyi áru eladó + - Pénztár-gépkezelő</i> - <i>Fogyóelektródás, védőgázas ívhegesztő</i> - <i>Földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelő</i> - <i>Fröccsöntőgép-kezelő</i> - <i>Gyakorló ápoló</i> - <i>Hő- és hangszigetelő</i> - <i>Hulladékgyűjtő és –szállító</i> - <i>Karbantartó csőszerelő</i> - <i>Logisztikai ügyintéző</i> - <i>Mezőgazdasági vontató vezető</i> - <i>Műanyagextruder kezelő</i> - <i>Német alapfok</i> - <i>Német középfok</i> - <i>Nyomdai gépkezelő</i> - <i>Panziós, falusi vendéglátó</i> - <i>Parkgondozó</i> - <i>Parkgondozó + kisgépkezelő</i> - <i>Pék</i> - <i>Ruházati eladó + Bolti pénztáros</i> - <i>Szakács</i> - <i>Szállodai szobaasszony + angol nyelv</i> - <i>Szállodai szobaasszony + német nyelv</i> - <i>Szárazépítő</i> - <i>Szerkezetlakatos</i> - <i>Szobafestő</i> - <i>Szociális gondozó és ápoló</i> - <i>Szőlőtermesztő</i> - <i>Targoncavezető + raktárkezelő</i> - <i>Tehergépkocsi-vezető C + GK</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	

<p>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</p>		<p>Munkatanácsadás - Pályatanácsadás - Álláskeresési tanácsadás - Rehabilitációs tanácsadás - Pszichológiai tanácsadás - Munkaerő-piaci és foglalkozási információnyújtás - Információnyújtás - Mentori segítségnyújtás</p>
---	--	--

Forrás: Munkaügyi Központ adatszolgáltatása

Ezen táblázatból is látható, hogy a felnőttképzés megoldása is csupán központilag lehetséges. Bár a Járás Munkaügyi központja szervezi ezen oktatásokat, az oktatások azonban a megyeszékhelyen, Veszprémben folynak. Az oktatáshoz történő hozzájutást elősegítik azzal, hogy kedvezményes utazási lehetőséget biztosítanak a résztvevőknek.

g) mélyszegénységben élők és romák¹⁰ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	0	1
2009	0	1
2010	0	1
2011	3	1
2012	3	1

Forrás: TEIR,

Az önkormányzat a 3.2.16. táblázatban foglalkoztatottak alatt közcélú foglalkoztatottakat ért. Igyekszik az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében is lehetőséget biztosítani ezen rétegek foglalkoztatására. Azonban az erre lehetőséget biztosító keret egyre kevesebb, egyre rövidebb időtartamú foglalkoztatásra ad lehetőséget.

¹⁰ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ezen területről nem állnak adatok rendelkezésünkre.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A települési önkormányzat szociális rászorultság esetén - a szociális alapellátás keretében - a jogosult számára időskorúak járadékát, rendszeres szociális segélyt, lakásfenntartási támogatást, ápolási díjat, átmeneti segélyt állapít meg e törvényben, valamint az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Minden települési önkormányzatnak kötelező szolgáltatása az étkeztetés és a házi segítségnyújtás. Önkormányzatunk Vaszar Község Önkormányzata fenntartásában lévő konyhán történő étel vásárlásával biztosítja a gyermekek intézményi étkeztetését, a szociális étkezést. A házi segítségnyújtást a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társulásán keresztül biztosítja az önkormányzat. Ez nemcsak a rászorulókat ellátását segíti, hanem jelenleg 3 fő helyi lakosnak is munkalehetőséget biztosít.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulókat részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közé falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás tartozik.

A települési önkormányzat az alapellátás keretében szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés keretén belül gondoskodik a rászoruló családok és betegek, az időskorúak, a fogyatékos személyek, a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek, továbbá a hajléktalan személyek ellátásának megszervezése.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv.

Munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások 13/A. §-a lapján:” (1) Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény a munkahelykeresést, a munkához, valamint megfelelő munkaerőhöz jutást, továbbá a munkahely megtartását szolgáltatások nyújtásával is elősegíti.

(2) A munkaerőpiaci szolgáltatások formái a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsgégi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

(3) Az állami foglalkoztatási szerv a (2) bekezdés a)–b) pontjában meghatározott munkaerőpiaci szolgáltatást a (4) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott feltételekkel az alábbiak szerint biztosítja:

- a) pályázati eljárás eredményeként támogatást nyújt, vagy
- b) a 41. § (3)–(4) bekezdése szerinti uniós források bevonásával megvalósuló programok esetében a 2011. évi CVIII. törvény rendelkezései alapján, közbeszerzési eljárás keretében vásárol.

Képzések elősegítése

14. § (1) Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- a) aki álláskereső,
- b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresési járadékra és álláskeresési segélyre nem szerzett jogosultságot,
- c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
- d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,
- e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
- f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
- g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és

- a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
- b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

(4) Képzési támogatásként

- a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b) pontban foglaltak kivételével
 - aa) keresetkiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint
 - ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;
- b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.

14/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérelme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy

- a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást nyújt álláskeresők számára a munkaerőigényben meghatározott munkakör betöltéséhez szükséges, állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képesítés megszerzésére irányuló képzésben (betanító képzésben), valamint a közúti közlekedés C, D és E járműkategóriájára érvényes vezetői engedély és gépjárművezetői képesítési igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez,
- b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.”

Foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások

16. § (1) A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékanak, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékanak megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó

- a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és

b) a támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körében felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és
c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.

(3) Ha a munkaadó a szövetkezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékáig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja a hátrányos helyzetű személy továbbfoglalkoztatását legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékának megfelelő időtartamra.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a továbbfoglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legalább huszonnégy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár.

25. § (1) Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,

d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha

b) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,

c) a várható kereset az álláskeresési járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresési járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,

d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,

e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

(3) A megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltétel alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételére

a) háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül, tizennégy évesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 128. § és 130. §], valamint

b) közeli hozzátartozó ápolása [Mt. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá

d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés miatt kerül sor.

(5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

(6) Az álláskeresési járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresési járadék folyósítási idejének kimerítését vagy megszüntetését követően megállapított álláskeresési járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.

Álláskeresői járadék mértéke

26. § (1) Az álláskeresői járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulékalapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

(2) Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresői járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járulékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerint kiszámítani.

(3) Megelőző négy naptári negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy naptári negyedévnél rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy naptári negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járulékalapja, akkor az álláskeresői járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

(4) Az egy napra járó álláskeresői járadék számításának alapja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott összeg harmincad része.

(5) Az álláskeresői járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

(7) A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendeletek hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetet az (1) bekezdésben meghatározott járulékalapként kell figyelembe venni.

(8) A 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély

30. § (1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt (a továbbiakban: álláskeresői segély) kell megállapítani, ha

- a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)–d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és
- b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételtelen nem szerzett jogosultságot,
- c) az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és
- d) rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és,
- e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

(2) Az álláskeresői segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százaléka alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. § (1)

bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresői segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresői segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.

(3) Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéséig terjedő időtartamra folyósíthat.

Költségtérítés

32. § Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételével felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	298	2	0,7%
2009	301	8	2,7%
2010	298	0	0,0%
2011	293	1	0,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma			segélyben részesülők fő			segélyben részesülők %		
	Gecse	Vaszar	Kistérség	Gecse	Vaszar	Kistérség	Gecse	Vaszar	Kistérség
2008	298	1149	42061	2	13	250	0,7%	1,1%	0,6%
2009	301	1145	52890	8	17	550	2,7%	1,5%	1,0%
2010	298	1152	41693	0	14	394	0,0%	1,2%	0,9%
2011	293	1142	41552	1	1	71	0,3%	0,1%	0,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segélyben részesülők száma Gecsen 2009-ben volt a legmagasabb. Ugyanez a tendencia látható Vaszar községben és az egész Pápai Kistérségben is. Ugyanezen évben volt a legmagasabb is az álláskeresői segélyben részesülők számának aránya az aktív korú lakónépességhez viszonyítva. A 2009 évben tapasztalt kiugróan magas szám tükrözi a gazdasági válság okozta hirtelen megnőtt munkanélküliséget. Továbbá 2011 évben módosult az álláskeresői ellátások rendszere, és ettől fogva álláskeresői segélyben csak azok a személyek részesülhetnek, akik nyugdíj előtt állnak /Á3/, melynek következményeként radikálisan csökkent a segélyben részesülők száma. Ezen időponttól álláskeresői járadékot folyósítanak, maximálisan 3 hónap időtartamra.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadéokra jogosultak	
	fő		fő	%
2008	20		7	35,0%
2009	22		5	22,7%
2010	29		7	24,1%
2011	23		6	26,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési járadéknál a legmagasabb számok 2008-ban és 2010-ben voltak tapasztalhatók.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 33. §(1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

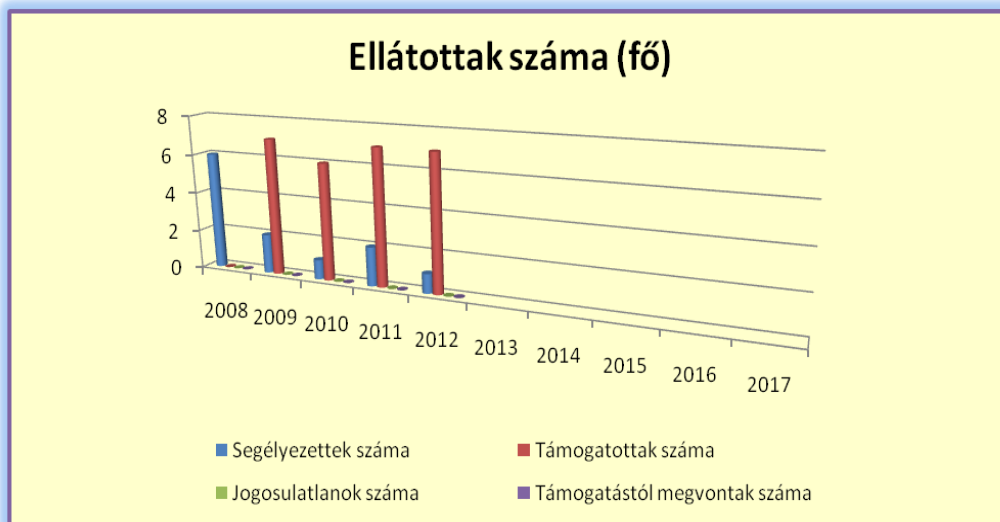
feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	6	2	na.		0	0

2009	2	0,7	7	31,8	0	0
2010	1	0,3	6	20,7	0	0
2011	2	0,7	7	24,1	0	0
2012	1	0,3	7		0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A rendszeres szociális segélyben részesítettek száma 2008-hoz képest jelentősen csökkent, melynek a legfőbb oka a jogszabály változás, mely alapján már csak bizonyos kor felettiiek részesülhetnek ebben a támogatásban.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma nagyjából hasonló, kicsi ingadozást mutat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat nem rendelkezik bérlakás-állománnyal.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat nem rendelkezik bérlakással.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Önkormányzatunk területén nincs ilyen ingatlan.

d) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatást biztosít önkormányzatunk.

e) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyúlt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen néhány lakóingatlan található csupán. Villany- és vízszolgáltatás van. A közlekedéshez a településen található megállóknál jutnak hozzá az itt lakók.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)
2008	202
2009	202
2010	202
2011	202

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

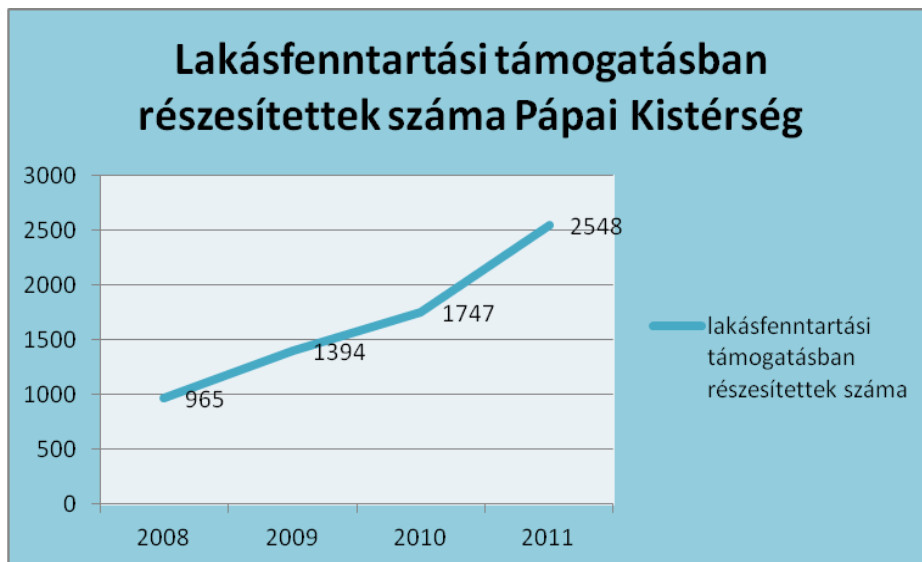
Községünk területén évek óta változatlan a lakásállomány. Sajnos nem jellemző az új lakás építése. Néha előfordul, hogy egy meglévő ingatlant felújítanak, átalakítanak, azonban nem létesül új ingatlan. Községünkben szociális lakás, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincsen. Sajnos önkormányzatunk már nem tud támogatást nyújtani az építésekhez. Lakhatást segítő támogatásként a lakásfenntartási támogatást biztosítja önkormányzatunk. Községünk területén is több eladósodott lakos van, akik – az országos helyzethez hasonlóan – a deviza alapú hitel törlesztőrészletének emelkedését nem tudták követni. Ezen eladósodott lakosok pontos számáról adatunk nincsen.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	1	0
2012	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Önkormányzatunknál nincsen adósságcsökkentési támogatás. Lakásfenntartási támogatást 2011-ben kezdtek a lakosok először igényelni. 2012-ben öt fő részére került folyósításra ez a támogatás.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

A Pápai Kistérségben már 2008-tól elkezdődött a lakásfenntartási támogatás igénylések folyamata. Az ezen támogatásban részesítettek száma folyamatosan nő. Gecsén is törekedni kell rá, hogy ezen támogatást a rászorulóknak számára jobban ismertté tegye önkormányzatunk.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Községünk területén telep, szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Községünkben ebből falugondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás érhető el.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás,

a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A fenti jogszabályok mentén és a mellékletben található adattáblák kitöltésével szükséges az alábbi pontok szerint e fejezet szöveges kifejtése.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Községünkben működő egészségügyi alapellátások: háziorvosi ellátás, védőnői szolgálat. Szakellátás, fogorvosi ellátás tekintetében a lakók a gyarmati fogorvos szolgáltatásait tudják igénybe venni. A háziorvosi körzet miatt – mely Szerecseny és Gecse községeket foglalja magába -, mivel a háziorvos szerecsenyi, s ez már Győr-Moson-Sopron megye, az ügyeleti szolgáltatásokat Győrben tudják igénybe venni. Ugyanez a helyzet a fogorvosi ügyeleti ellátással is.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	-
2009	1	0	-
2010	1	0	-
2011	1	0	-
2012	1	0	-
2013	1	0	-
2014	1	0	-
2015	1	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	11
2009	9
2010	11
2011	11
2012	11
2013	11

Forrás: Önkormányzat adatai

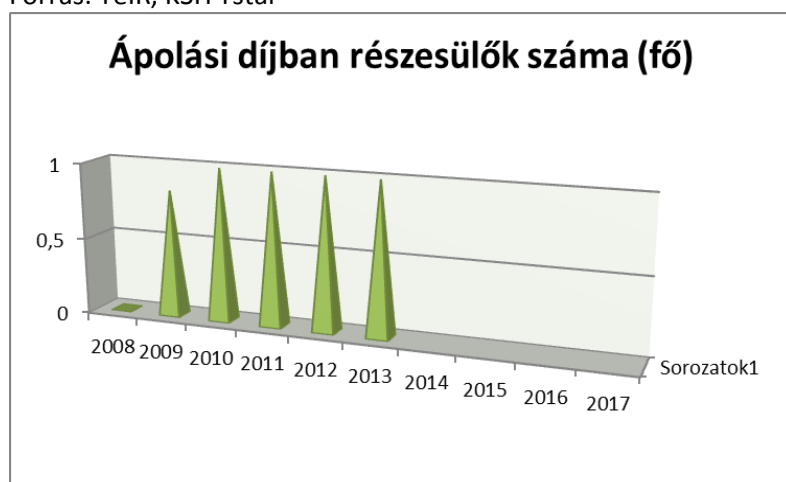
Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási

igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon. 2013. évtől az önkormányzatnál már csak a méltányossági alapon történő megállapítás jogköre maradt meg. Látható, hogy önkormányzatunk területén az igazolvánnyal rendelkezők száma azonos minden évben 2010. óta. A rászorultság megállapításánál fontos szerepe van a gyógyszerek havi költsége meghatározásának.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	0
2009	0,83
2010	1
2011	1
2012	1
2013	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Látható, hogy az ápolási díjban részesítettek száma az elmúlt években stabil, 1 főt jelent községünkben.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A községben minden évben megszervezésre kerül a tüdőszűrő vizsgálat. Általánosságban két nap kerül biztosításra a mozgó tüdőszűrő állomáson. Az időszakos mammográfiai szűrésre Veszprémbe hívják az érintett korosztályt. A szűrésre önkormányzatunk szervezi meg az eljutást busz bérletével. Véradás is minden évben, általánosságban kétszer kerül megszervezésre a községben.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az óvodában, iskolában tanuló gyerekek számára az oktatási intézmény rendszeresen biztosítja az általános egészségügyi, védőnői és fogászati szűréseket. Az általános iskolai és középiskolai egészségnevelési programok nagy hangsúlyt fektetnek a káros függőségekhez vezető szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás, helytelen táplálkozás), kialakulásának megelőzésében. A prevenció és szűrőprogramban a lakosság részt vétele nem teljes körű, szükséges az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, a preventív módszerek elterjesztése. A gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének előse-

gítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését észlelő- és jelzőrendszert működtet, koordinál.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodások, általános iskolások az oktatási-, nevelési intézményben veszik igénybe e szolgáltatást. A szociális étkezők étkeztetését önkormányzatunk a vaszari önkormányzat által fenntartott konyháról történő élelmezés vásárlásával oldja meg. A szociális étkezők részére a kiszállítást a falugondnoki szolgálat biztosítja. Önkormányzatunk egyelőre diétás étkeztetést nem tud biztosítani, mivel az ételt előállító konyha nem tudja ezen szolgáltatást biztosítani.

Nemrégiben Menzaprogramot indított az ÁNTSZ Dél-alföldi Regionális Intézete és a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség. A programhoz történő csatlakozás egyelőre önkéntes, az egész országból lehetséges. A jelentkezőktől elvárt hozzáállás: elkötelezettség az egészséges táplálkozás és a közétkeztetés megújítása iránt, valamint aktív részvétel egy korszerű gyermekétkeztetés kialakításában.

A program célja az is, hogy felmérésre kerüljön, hogy a jelenlegi közétkeztetésre fordított normatív támogatás mennyiben elégséges egy egészséges étrend kialakítására, és ennek tükrében, ha szükséges, változtatásokat javasoljon a döntéshozóknak.

2009-ben az OÉTI és az ÁNTSZ együttműködve országosan felmérte az óvodai közétkeztetés helyzetét. A helyi adatok értékelése után a Dél-alföldi Régióban a kedvezőtlen eredmények alapján a közétkeztetés minőségi javításáért működőképes és hatékony stratégia kidolgozása történt meg.

Az ÁNTSZ Dél-alföldi Regionális Intézete és a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség egyedülálló partnerkapcsolatot alakított ki. Az együttműködés lehetőséget ad a közétkeztetés területén az egészségügyi szükségletek teljesítésének és a magas színvonalú szakmai háttér megteremtésének kialakítására.

Cél: az egészségesebb, korszerű táplálkozás kialakítása, a közétkeztetés megújítása, melynek egyértelmű nyertese egy egészségesen táplálkozó, étkezési kultúrával rendelkező felnövő generáció. Ennek érdekében el kell érni az eddig nem megfelelő gyakorisággal használt nyersanyagok, pl. hal, gyümölcs, minőségi tejtermékek, teljes kiőrlésű pékáruk szélesebb körű alkalmazását, az étlapok megújítását. A közétkeztetésbe a helyi szállítók, helyi őstermelők termékeit, valamint a bio élelmiszereket szélesebb körben be kell vonni.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünk lakónak kortól és nemtől etnikai hovatartozástól függetlenül lehetőségük van mozgásigényük kielégítésére, bár szűkös körülmények között.

Kötetlen formában a játszótéren mozoghatnak a gyermekek.

A faluban működő sportegyesület keretein belül a labdarúgás sportot űzhetik a lakosok.

A községben a sportolásra lehetőséget biztosító infrastruktúra nem túl tág. Csupán egy futballpálya biztosítja a sportolási lehetőséget. Célszerű lenne egy olyan sportpálya kialakítása is, mely több sportágnak is helyt tud adni.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A községben a lakók a következő szociális szolgáltatásokhoz férhetnek hozzá: Családsegítés, gyermekvédelmi szolgálat, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az utóbbit leszámítva a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulásánál lehet ezen ellátásokat igénybe venni. Ezen túl a község alacsony lakosság száma miatt falugondnoki szolgáltatás is működik, mely sokrétű feladatot lát el. Ennek segítségével szerdai napokon nyílik lehetőség az egészségügyi ellá-

tásra történő beszállítás igénylésére. Azon rászorulóknak, akik igénylik e szolgáltatást, a falugondnok elvégzi a bevásárlást, gyógyszer kiváltását, stb. Nagyon jó, hogy e szolgáltatást fenn tudja tartani önkormányzatunk.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az EBH előtt önkormányzatunknak még nem volt ügye.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Éves szinten kapnak támogatást azok a szülők, akik gyermeküket iskolába járatják. Önkormányzatunk saját költségvetése terhére vállalta a beiskolázási támogatást az általános, középiskolás és felsőfokú oktatásban résztvevő diákok számára. Ez a támogatás jövedelmi helyzettől függetlenül jár a diákok szüleinek, ezzel is támogatva a magas kiadások kompenzálását. Szintén támogatást kapnak karácsonykor a kisgyermekes családok. Ezen túl a gyermekszületésekkor is ad önkormányzatunk támogatást a szülőknek segítve ezzel is a gyermeknevelés megindítását. A helyi rendelet a pozitív jogok adományozásának elve alapján az átmeneti segélyezésnél egy aránylag magas jövedelmi határt szabott meg, így biztosítva azt, hogy azok a lakosok is részesülhessenek ezen támogatásban, akik más ellátásokból kiszorulnak. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a rendelet alapján biztosít a település, azonban a gyakorlatban ez nem jellemző, egy-két eset fordul elő évenként, ugyanis általában a család megsegítése révén oldódik meg egyes családok problémája, így nincs szükség erre a támogatásra Méltányossági nevelési segélyben, jelenleg nem részesül senki. Az egészségügyi ellátás jobbá tétele érdekében önkormányzatunk a központi mammográfiai szűrésre történő eljutáshoz az utaztatás megszervezésével biztosít támogatást.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

- Kultúrház
- Könyvtár
- Sportegyesület (labdarúgás)
- Kórus

A közösségi életnek a község kultúrháza ad teret. Az önkormányzat évente egy alkalommal rendezi meg a Szüreti Fesztivált, amely esemény alkalmából szüreti felvonulás eleveníti fel a régmúlt időket, ezen kívül a délutáni órákban kulturális programokkal igyekszik lakosság tartalmas időtöltését biztosítani. A közösségi élet fórumainak adnak lehetőséget az önkormányzat tulajdonában lévő sportpálya. Itt az önkormányzat által szervezett programokkal kívánjuk az összetartozást erősíteni. A község kórusa is hasznos időtöltést biztosít a lakosoknak.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Elenyésző a roma lakosok száma, konfliktus probléma nem jellemző, a közösségben beilleszkedve élnek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A családsegítő szolgáltatón keresztül évente egy-két alkalommal kerül sor élelmiszersegély osztására a rászorulóknak számára.

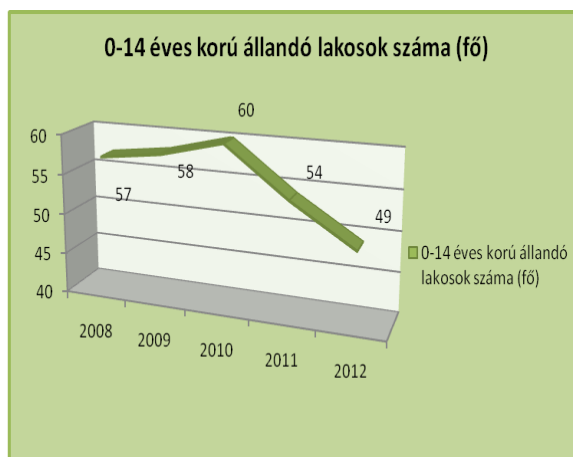
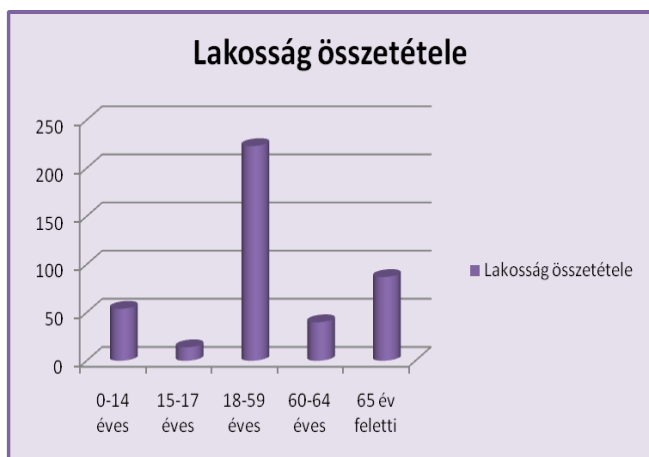
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

11

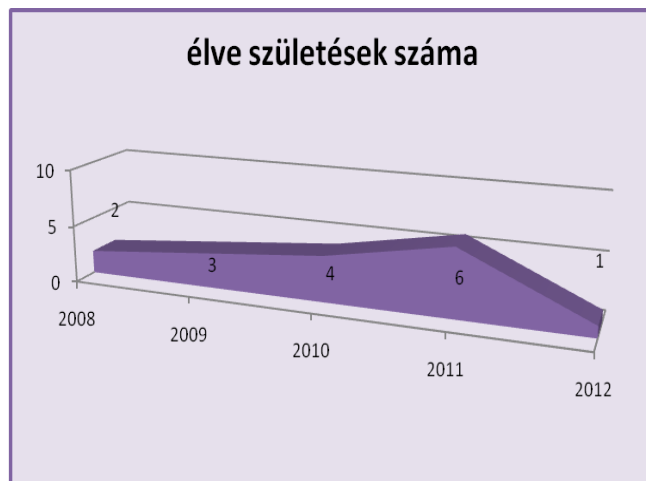
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Súlyos megélhetési gondok.	Ruhabörze, használt cikk börze szervezése.
A településen élő lakosságnak szüksége van a régi hagyományok és a környezeti adottságok megismerésére.	Önkormányzati ingatlan átalakítása, felújítása, bemutatóhelyként történő működtetése pályázati források igénybevételével.
Mélyszegénységben élők nehezen találnak munkalehetőséget	Külterületi utak, árkok, kialakítása, felújítása, karbantartása pályázati források lehetőségével.
Közüzemi díjak nehézkes fizetése	Megújuló energia forrással áramtermelési lehetőség kialakítása
Élelmiszersegélyek jelentkezése	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása
Lakásfenntartás nehézsége	Téli tüzelőtámogatás biztosításának lehetőség szerinti megszervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

¹¹ Hatályos: 2013. október 11-től

A gyermekek helyzetét vizsgálva a születések száma alacsony. 2012-ben nagyon kevés gyermek született. A 0-14 éves korosztály száma is csökken 2010 óta. Továbbá a lakosság kor szerinti összetételénél is látható, hogy a 0-17 éves korosztály alacsonyabb lélekszámot képvisel, mint a 60 év felettiek. Ez a település elöregedését mutatja.

Az alábbiakban segítségül áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás,
 - e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
 - a) az otthont nyújtó ellátás,
 - b) az utógondozói ellátás,
 - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a védelembe vétel,
 - b) a családbafogadás,
 - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
 - e) a tartós nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,

- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,
 - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
 - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
 - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
 - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
 - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)¹²

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

¹² Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	1	0	0
2009	0	1	0
2010	0	0	0
2011	0	0	2
2012	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A községben jelenleg nincs védelembe vett gyermek.

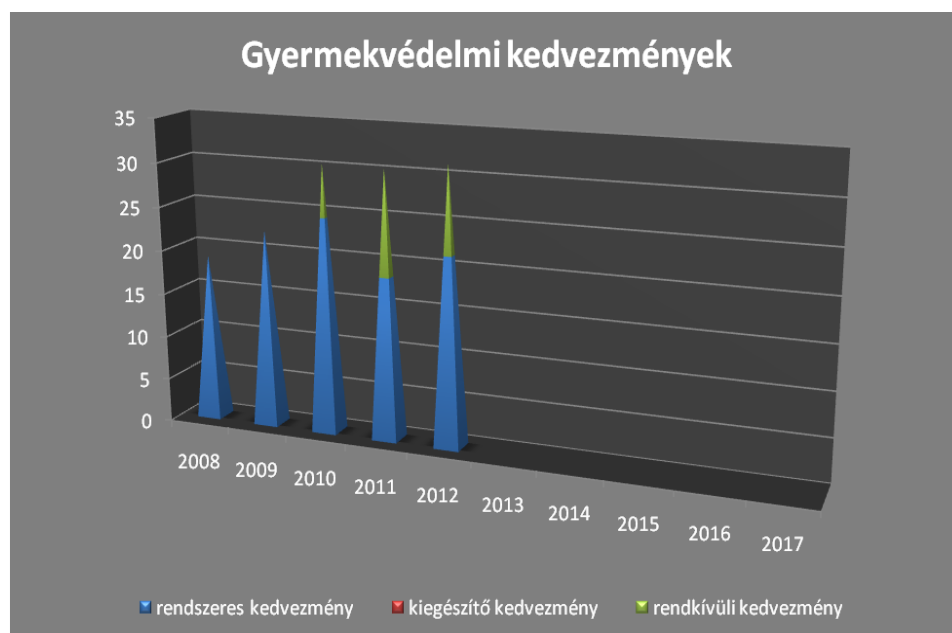
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	19	1			0
2009	22,5	1			0
2010	24,5	1			6
2011	18,5	0			12
2012	21,5	0			10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A községben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma nagyjából állandó. A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény 2010-től jelentkező magasabb számát önkormányzatunk esetében az indokolta, hogy előírásra került, hogy azon igénylőknél, akik kiskorú gyermeket nevelnek, támogatásként első két alkalommal rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, ezzel is segítve a gyermekek kedvezőbb életkörülményeit.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	3	3	4	na.	0	6
2009	3	4	1	na.	0	0
2010	3	5	1	na.	0	0
2011	4	3	4	na.	0	0
2012	5	1	3	na.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. Községünkben elmondható, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak e támogatásokhoz. A szülők viszonylag tájékozottak az igénybe vételi lehetőségekről.

Az ingyenes és kedvezményes étkezést a helyi gyermekek azokban az oktatási intézményekben veszik igénybe, ahová iskolába, óvodába járnak. Óvodáztatási támogatásra nem volt igény községünkben. A nyári gyermekétkeztetést a kedvezőtlen központi szabályozás és finanszírozás miatt nem tudja önkormányzatunk biztosítani.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Ilyen gyermek nem él községünkben.

f)¹³A BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzat által nyújtott támogatás, a megyei önkormányzat által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. Vaszar Község Önkormányzata a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben 2013. évtől részt vesz. A későbbi években évente születik döntés a részvételről.

g)¹⁴ A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK ARANY JÁNOS TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM célja a tehetséges, nyolcadik évfolyamos tanulók segítése a középiskolai továbbtanulásban. Ezen programban önkormányzatunk esetlegesen vesz részt.

¹³ Hatályos 2013. október 11-től

¹⁴ Hatályos 2013. október 11-től

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs településünkön szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

A gyermekjóléti szolgáltatást a fenntartó (önkormányzat) a Pápa Környéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása által fenntartott gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	8
2009	1	10
2010	1	9
2011	1	13

Forrás: Önkormányzati adatok

A védőnő három települést lát el: Vaszar, Gecse és Takácsi. Itt a 0-3 éves gyermekek kerültek figyelembe vételre. A születések számát megvizsgálva látható, hogy 2004-ben volt a legmagasabb a születési szám, ezt követően jelentősen csökkent. 2006-ban és 2012-ben volt a legalacsonyabb a születési szám (következő táblázat).

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	8.216		928
2009	0	8.842		1.056
2010	0	8.061		895
2011	0	8.633		976
2012	0	8.759		819

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Önkormányzatunknál csupán felnőtt házi orvos rendel, vegyesen kerül ellátásra a felnőtt és a gyermekgyógyászat. Táblázatunkban külön került feltüntetésre a házi orvos által ellátott személyek és gyermekek száma.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Községünkben bölcsőde, óvoda, iskola nem működik, így erre vonatkozóan nincsenek adatok.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatásokat a Pápai Önkormányzatok Feladatellátó Társulásán keresztül érhetik el a rászorulóknak.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi szolgáltatásokat a Pápai Önkormányzatok Feladatellátó Társulásán keresztül érhetik el a rászorulóknak.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Ezeket az igényeket is az előzőekben említett társulás látja el.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A község lakossága az önkormányzat sportpályáján veheti igénybe a sportolási lehetőségeket. A szünidei időtöltés a gyermekeknél az általános iskolában az iskola által szervezett nyári táborban és az alkotótáborban lehetséges.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Ezen szolgáltatásokat a gyermekek a vaszari intézményekben veszik igénybe.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem rendelkezünk adattal.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Éves szinten kapnak támogatást azok a szülők, akik gyermeküket iskolába járatják. Az önkormányzat minden évben megrendezi a mikulás napi ünnepséget, ahol ajándékkal kedveskednek a gyerekeknek. Hasonlóan megrendezésre kerül a gyermeknap rendezvény is, ahol tartalmas programokat nyújt az önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A község gyermekei a vaszari-gyarmati óvodába és általános iskolába járnak így erre vonatkozóan az adott község HEP-je tartalmaz adatokat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

15

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek és fiatalok fokozott mozgásigényének és szabadidős tevékenységének kielégítését célzó sportöltöző, sportpálya a településen nincs.	Az elkövetkező öt évben pályázati források felhasználásával sportpálya és sportöltöző építése.
A településen nincs elegendő és megfelelő	Fedett buszváró, buszöböl építése, felújításra

¹⁵ Hatályos: 2013. október 11-től

minőségű, fedett buszváró, ezért szükséges ezek építése, korszerűsítése	szoruló buszvárók korszerűsítése, pályázati források felhasználásával.
A településen az EU-s normáknak megfelelő játszótér karbantartása szükséges	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felnőtt lakosság önkénteseivel együttműködve, a meglévő játszótér karbantartja, bővíti.
A gyermekek, fiatal felnőttek hasznos időtöltését elősegítő terület nincs a község területén	Park kialakítása, kerékpár gyakorló pálya kialakítása pályázati forrás igénybe vételével
A gyermekek, fiatal felnőttek nem kellően tájékozottak a község múltját illetően	A községhez tartozó Szőlőhegy turisztikai vonzerejének növelése, régi pincék felújítása
Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben
Hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja révén

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	153	145			9,25	12
2009	120	148			14,25	18,25
2010	152	146			12,5	12,25
2011	150	143			12	18,5
2012	149	139			7,5	11,75

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A munkanélküliek között magasabb a nők száma. Sajnos ennek okaként a települési munkahelyek nem jelölhetők meg, mivel nagyon minimális a számuk. Az is lehet a magasabb munkanélküliség oka a nők körében, mivel a gyermeket vállaló nők a nehézkes

utazási körülmények miatt nehezebben tudnak elhelyezkedni, nem tudják megoldani a gyermek elhelyezését.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az alábbi táblázatokba nem tudunk adatokat gyűjteni.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei: Nincs rendelkezésre álló adat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Általánosságban elmondható, hogy a nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). Önkormányzatunk számára nem áll rendelkezésre adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Önkormányzatunk területén bölcsőde, óvoda, családi napközi, családi gyermekfelügyelet sem működik. Az óvodai, iskolai szolgáltatásokat másik településen veszik igénybe lakosaink.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	8	0			0		
2009	9	0			0		
2010	10	0			0		
2011	13	0			0		

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Gecse területén a 3 év alatti gyermekek száma a 2008-2011. közötti években növekedő tendenciát mutat. A községben bölcsőde, családi napközi nem működik. Információink alapján a szülők nem is viszik Pápára sem bölcsődébe a gyermekeket, nincs rá pillanatnyilag igény. Talán az előző pontban jelölt magasabb női munkanélküliség is összehozható ezzel a ténnyel, figyelemmel az előző pontban jelölt problémára.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	8	8
2009	1	10	10
2010	1	9	9
2011	1	13	13

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi vizsályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	1	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: rendőrségi adatszolgáltatás

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Községünk ezen a területen szerencsére kedvező helyzetben van, nem jellemző a családon belüli illetve a nők ellen irányuló erőszak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	0		1	
2009	0		1	
2010	0		1	
2011	0		1	
2012	0		1	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaothtonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaothton/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

Községünkben nincs anyaothton ugyanúgy, mint a hasonlóan kis településeken sem. A krízishelyzetbe került nők Pápán tudnak legközelebb igénybe venni ilyen támogatást, ott is egyházi fenntartású az anyaothton. Az esetlegesen időszakosan (ritkán) felmerülő ilyen típusú igényekben a családsegítő szolgálat szakemberei nyújtanak segítséget a rászorulóknak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	5	1				
2009	5	1				
2010	5	0				
2011	5	0				
2012	5	0				
2013	4	1				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A nők szerepére vonatkozóan a helyi közéletben kevés adatunk van, csupán a helyi testületre vonatkozóan. Ez az összetétel ugyan az elmúlt években állandó volt, azonban jelentősen befolyásolja a választásokon indulók nemi összetétele, s a választók döntése. Előre nem befolyásolható, ezen adatokból a nők szerepe nem ítéhető meg kizárólagosan.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

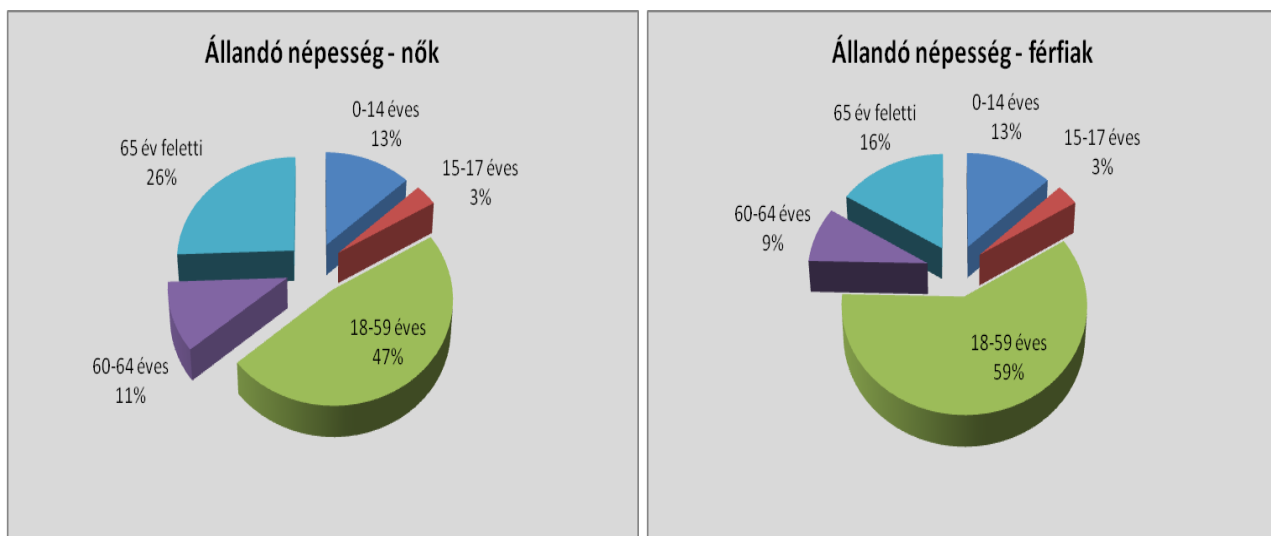
Nincs adat

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a munkanélküli nők megélhetése nehéz	az önkormányzat pályázati forrásokból helyi piac kialakítását tűzi ki célul, elősegítve ezzel, hogy a saját termelésű termékek értékesítésével jobb anyagi helyzetbe kerüljenek a munkanélküli nők
a nők munkához jutása nehéz	ingatlan vásárlás, munkahely létesítés céljából ingatlan kialakítása, pályázati lehetőségek kiaknázásával

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időszerű népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen a 60 év feletti korosztály aránya a nők körében 37 %, a férfiaknál 25 %. Az idősek körében tehát a nők magasabb számban vannak jelen. Mivel az öregedési index nagyon magas a településen, ezért az idős korú népesség aránya egyre nő.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

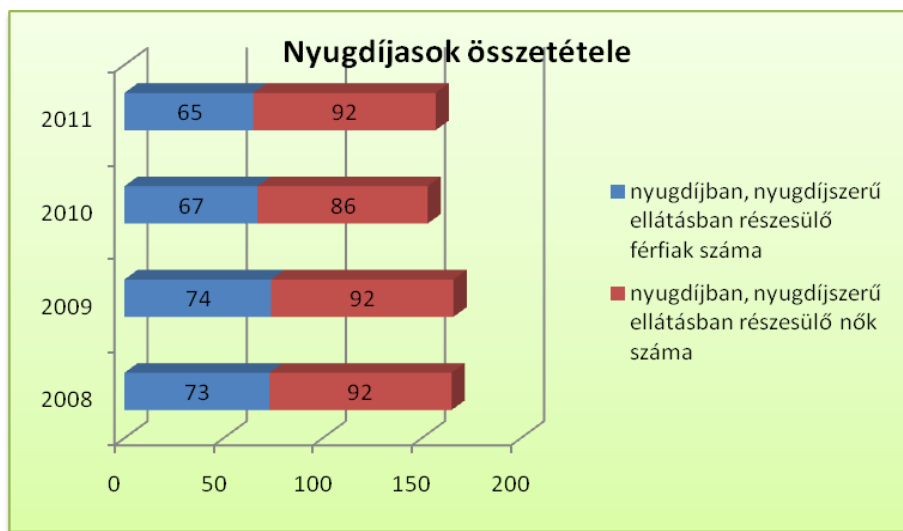
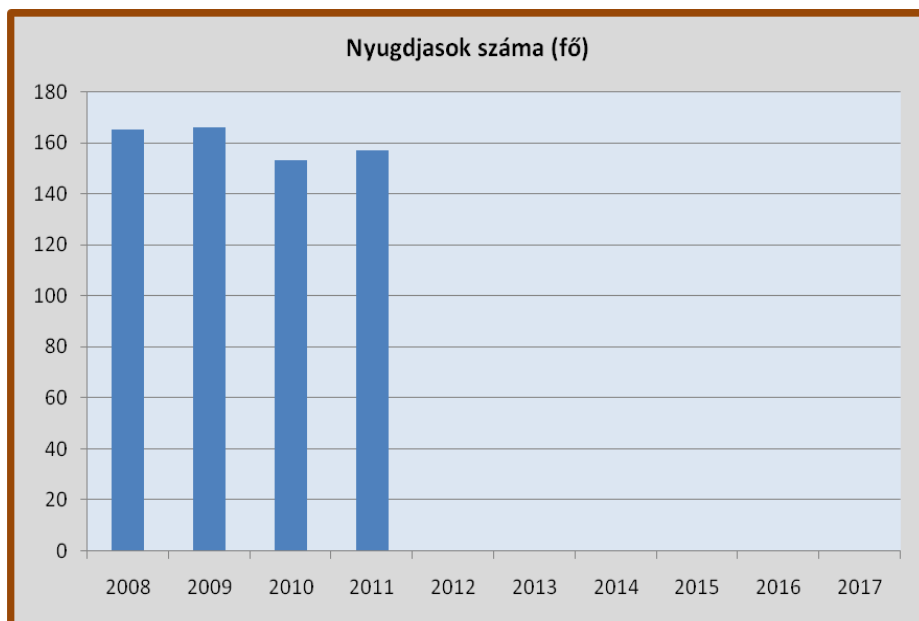
Időszerűak járadéka

A Szt. értelmében az időszerűak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	73	92	165
2009	74	92	166
2010	67	86	153
2011	65	92	157

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint Pápai Kistérség

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	7491	11067	18558
2009	7373	10664	18037
2010	7324	10492	17816

2011	7220	7220	14440
------	------	------	-------

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Gecsén a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma 2009-től csökkenő mértékű, míg a Pápai Kistérségben folyamatosan növekszik ezen ellátásban részesülők száma.

Mind Gecse, mind az egész Pápai Kistérség vonatkozásában megállapítható, hogy ezen ellátásban részesülők között a nők jóval magasabb számot képviselnek. Ez a szám azzal is szoros összefüggésben van, hogy a 65 év feletti korosztály aránya magas a településen, s ezen korosztályon belül 61% a nők aránya.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Nincs rendelkezésre álló adat.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nem rendelkezünk adattal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	20	3	15%	9	na	0%
2009	26	2	8%	14	na	0%
2010	29	1	3%	13	na	0%
2011	23	2	9%	15	na	0%

Szerencsére községünk területén elenyésző az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya. A tartós munkanélkülieken belül sajnos nem sikerült adatot beszerezni az 55 év felettek számára. Ha a Pápai Kistérség területén vizsgáljuk ezen adatokat ott is hasonló következtetést vonhatunk le, mivel 7-9 %-ra tehető az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma.

Ezen viszonylag alacsony arány annak is köszönhető, hogy az idősebb korosztályból, akinek lehetősége adódott, az élt a nyugdíjazás lehetőségével. Főleg a nőnél jelentett kedvező megoldást a 40 év szolgálati jogviszony kapcsán történő nyugdíjazás kérése.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
		fő	%
2008	92	0	0%
2009	92	0	0%
2010	86	0	0%
2011	87	0	0%

Községünkben a 2010-11-es évben a 64 évesnél idősebb korosztály száma stagnált. Ugyanakkor arra sajnos nincsen információnk, hogy hány időskorú részesül nappali ellátásban. Információink alapján nincs ilyen lakos.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0
2013	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünk területén senki nem részesül időskorúak járadékában, erre nem volt igény. Ez talán annak tudható be, hogy az idősebb korosztály jövedelmi helyzete kedvezőbb annál, hogy e támogatási formában részesüljön.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés: nincs adat

c) idősek informatikai jártassága

Nem rendelkezünk adattal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az elmúlt években kimondottan az idősek számára nem került program megrendezésre egyetlen szervezet által sem.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Járdák és útburkolatok hiányosak, rossz minőségűek	A településen közlekedésre részben alkalmatlan az úthálózat, járda; kiépítése hiányos, rossz állapotú. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben, a település úthálózatát felújítja
A közműellátottság részleges hiánya az idős lakosság életkörülményeit rontja	A településen nem megoldott a csatorna kiépítése, erre az önkormányzat pályázati forrásból kíván megoldást találni
¹⁶ Falugondnoki szolgálat ellátása nehézségbe ütközik a jelenlegi gépjármű állapota miatt	Az önkormányzat által gépjármű vásárlása a falugondnoki szolgáltatás ellátásának javítása érdekében

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az alábbi táblák nemleges adattartamúak, illetve nem áll rendelkezésre adat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk adattal.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

¹⁶ Hatályos 2015. július 20-tól

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások: Nemleges

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények: Nincs adat

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Egyelőre csak részlegesen megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Nem megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Információink szerint nem megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nem megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nemleges.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Önkormányzati tulajdonú épületek, és középületek korszerűtlenek, elavultak, nem mindegyik akadálymentesített	Pályázat útján szükséges megoldani a középületek akadálymentesítését, fűtőkorszerűsítését, hőszigetelését

8. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

17

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Súlyos megélhetési gondok.	Ruhabörze, használt cikk börze szervezése.
	A településen élő lakosságnak szüksége van a régi hagyományok és a környezeti adottságok megismerésére.	Önkormányzati ingatlan átalakítása, felújítása, bemutatóhelyként történő működtetése pályázati források igénybevételeivel.
	Mélyszegénységben élők nehezen találnak munkalehetőséget	Külterületi utak, árkok, kialakítása, felújítása, karbantartása pályázati források lehetőségével.
	Közüzemi díjak nehézkes fizetése	Megújuló energia forrással áramtermelési lehetőség kialakítása
	Élelmezési problémák jelentkezése	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása
	Lakásfenntartás nehézsége	Téli tüzelőtámogatás biztosításának lehetőség szerinti megszervezése.

¹⁷ Hatályos : 2013. október 11-től

Gyermekek	A gyermekek és fiatalok fokozott mozgásigényének és szabadidős tevékenységének kielégítését célzó sportöltöző, sportpálya a településen nincs.	Az elkövetkező öt évben pályázati források felhasználásával sportpálya építése és sportöltöző felújítása, bővítése.
	A településen nincs elegendő és megfelelő minőségű, fedett buszváró, ezért szükséges ezek építése, korszerűsítése	Fedett buszváró, buszöböl építése, felújításra szoruló buszvárók korszerűsítése, pályázati források felhasználásával.
	A településen az EU-s normáknak megfelelő játszótér karbantartása szükséges	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felnőtt lakosság önkénteseivel együttműködve, a meglévő játszótér karbantartja, bővíti.
	A gyermekek, fiatal felnőttek nem kellően tájékozottak a község múltját illetően	Szőlőhegy turisztikai vonzerejének növelése, régi pincék felújítása
	Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben
	Hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja révén
Idősek	Járdák és útburkolatok hiányosak, rossz minőségűek	A településen közlekedésre részben alkalmatlan az úthálózat, járda; kiépítése hiányos, rossz állapotú. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben, a település úthálózatát felújítja
	A közműellátottság részleges hiánya az idős lakosság életkörülményeit rontja	A településen nem megoldott a csatorna kiépítése, erre az önkormányzat pályázati forrásból kíván megoldást találni
18	Falugondnoki szolgálat ellátása nehézségbe ütközik a jelenlegi gépjármű állapota miatt	Az önkormányzat által gépjármű vásárlása a falugondnoki szolgáltatás ellátásnak javítása érdekében
Nők	A munkanélküli nők megélhetése nehéz	Az önkormányzat pályázati forrásokból helyi piac kialakítását tűzi ki célul, elősegítve ezzel, hogy a saját termelésű termékek értékesítésével jobb anyagi helyzetbe kerüljenek a munkanélküli nők
	A nők elhelyezkedése nehéz	Ingatlan vásárlás, munkahely létesítés céljából ingatlan kialakítása pályázati lehetőségek kiaknázásával.

¹⁸ Hatályos 2015. július 20-tól

Fogyatékkal élők	Önkormányzati tulajdonú épületek, és középületek korszerűtlenek, elavultak, nem mindegyik akadálymentesített	Pályázat útján szükséges megoldani a középületek akadálymentesítését, fűtéskorszerűsítését, hőszigetelését
-------------------------	--	--

A beavatkozások megvalósítói

19

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Ruhabörze, használt cikk börze szervezése.	védőnő
	Önkormányzati ingatlan átalakítása, felújítása, bemutatóhelyként történő működtetése pályázati források igénybevételeivel.	polgármester, képviselő-testület, pályázatkészítő, kivitelező
	Külterületi utak, árkok, kialakítása, felújítása, karbantartása pályázati források lehetőségével.	polgármester, képviselő-testület, pályázatkészítő, kivitelező
	Megújuló energia forrással áramtermelési lehetőség kialakítása	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása	polgármester
	Téli tüzelőtámogatás biztosításának lehetőség szerinti megszervezése.	polgármester, helyi önkormányzati dolgozók
Gyermekek	Sportpálya építése és sportöltöző felújítása és bővítése.	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
	Fedett buszváró, buszöböl építése, felújításra szoruló buszvárók korszerűsítése, pályázati források felhasználásával.	Önkormányzat, pályázattíró, kivitelező, VOLÁN társaság, Közútkezelő
	Meglévő játszótér karbantartása, bővítése.	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, óvónők, gyerekek
	Szőlőhegy turisztikai vonzerejének növelése, régi pincék felújítása	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben	Önkormányzat, polgármester Felsőoktatásban résztvevő hallgatók
	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János	Iskola, Önkormányzat, polgármester

¹⁹ Hatályos : 2013. október 11-től

	Tehetséggondozó Programja révén	
Idősek	Út- járdahálózat felújítása	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező
	A településen nem megoldott a csatornarendszer kiépítése, erre az önkormányzat pályázati forrásból kíván megoldást találni	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező
	Parkolók kialakítása önkormányzati középületeknél.	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező
20	Az önkormányzat által gépjármű vásárlása a falugondnoki szolgáltatás ellátásnak javítása érdekében	Önkormányzat, kivitelező
Nők		
	Az önkormányzat pályázati forrásokból helyi piac kialakítását tűzi ki célul, elősegítve ezzel, hogy a saját termelésű termékek értékesítésével jobb anyagi helyzetbe kerüljenek a munkanélküli nők.	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező
	Meglévő önkormányzati ingatlan felújítása új, aktív funkció kialakításával, pályázati lehetőségek kiaknázásával.	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező
Fogyatékkal élők	Pályázat útján szükséges megoldani a középületek akadálymentesítését, fűtés-korszerűsítését, hőszigetelését.	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1.

Intézkedés címe:	Ruhabörze, használtcikk börze szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kisgyermekes családok a nehéz anyagi körülmények között kevésbé tudják megvásárolni a gyermekek ruházatát, a szükséges bútorokat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Elősegítsük, hogy a kisgyermekes szülők számára a kedvező ruha- és használtcikk beszerzési lehetőséget. Igényfelmérést végzünk körükben. K: A börze helyszíne a művelődési ház vagy óvoda. A védőnő fogná át a börzét. H: A börze folyamatos működtetése.
Tevékenységek (a beavatkozás tar-	- igényfelmérés - védőnő, óvónők bevonása

²⁰ Hatályos 2015. július 20-tól

talma) pontokba szedve	- helyszín biztosítása - börze lebonyolítása, -folyamatosság fenntartása
Részvevők és felelős	Védőnő, óvónők, középiskolás önkéntesek
Partnerek	Önkormányzat, óvoda, védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2- 4 hónap K.: 1 év H.: 3év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program konkrét eredménye kisgyermekesek számára a beszerzés megkönnyítése mind helyileg, mind anyagilag. Célunk, hogy a lehető legérintettebb réteg bevonásra kerüljön. Könnyebben hozzájussanak az érintettek a szükséges ruhákhoz, eszközökhöz.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Gyermekes szülők érdektelensége, félelme. Ennek kiküszöbölésére szükséges megfelelő tájékoztató kampány lefolytatása. Védőnő közvetlen kapcsolata a fiatal szülőkkel könnyít a lebonyolításon.
Szükséges erőforrások	Terem biztosítása, kiértékelésekhez szükséges eszközök biztosítása.

- megvalósult ²¹

2.

Intézkedés címe:	Önkormányzati ingatlan átalakítása, felújítása, bemutatóhelyként történő működtetése pályázati források igénybevételel.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzat rendelkezik olyan ingatlannal, amely jelenleg funkció üresen áll, ennek bemutatóhelyé történő átalakítása a lakosság hasznos időeltöltését, az ismeretek bővítését teszi lehetővé.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Településünkön van olyan önkormányzat tulajdonában lévő épület, mely használaton kívüli, korszerűtlen, nem akadálymentesített, ezért nem szolgálja a lakosság igényeinek teljes körű kielégítését. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával bemutatóhelyet alakít ki, elvégzi az épület felújítását, akadálymentesítését. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Bemutatóhely kialakítása a településen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező.
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég

²¹ Hatályos 2015. július 20-tól

Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-5 hónap év K: 8 hónap H: 1 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos, korszerű épületek. Akadálymentesítés révén a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzájutásának lehetővé tétele.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

3.

Intézkedés címe:	Külterületi utak, árkok, kialakítása, felújítása, karbantartása pályázati források lehetőségével.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A külterületen az utak és árkok hiányosan találhatók meg, a meglévőknél szükséges a felújítás. A külterületen élők, ott földterülettel rendelkezők nehezen tudják ingatlanaikat megközelíteni. A csapadékvíz elvezetés problémákat okoz a közlekedésben, lakhatásban. Fontos a folyamatos karbantartás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen a külterületen a közlekedést nehezé teszi az hiányos, rossz állapotú úthálózat. A vízelvezetésnél is problémák adódnak az árokrendszer rossz illetve hiányos állapota miatt. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben a település külterületén az úthálózatát felújítja, indokolt út- és árokbővítést végez. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: külterületi utak, árkok állapotának javítása, út- árokhálózat bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Közfoglalkoztatás lehetőségének bővítése, mélyszegénységben élők közfoglalkoztatás területén történő alkalmazása. Külterületi közlekedés javulása, vízelvezetés megoldása.
Kockázatok és csökkentésük	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.

eszközei	
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

4.

Intézkedés címe:	Megújuló energia forrással áramtermelési lehetőség kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közüzemi díjak nehézkes fizetése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A mélyszegénységben élők esetében szükséges lenne a közüzemi díjak fizetésének megkönnyítése. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben a település területén lehetőség szerint megújuló energia forrással áramtermelési lehetőséget alakít ki. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázattírás H: új megújuló energiaforrás előállítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Áramdíjak csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

5.²²

Intézkedés címe:	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása
------------------	--

²² Hatályos: 2013. október 11-től

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nehéz a élelmiszerek beszerzése a szűkös anyagi lehetőségek miatt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő szegény lakosság a szűkös anyagi lehetőségei és a kis jövedelem nem megfelelő beosztása miatt nehezen tud megfelelő élelmiszert beszerezni. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció elkészítése H: élelmiszer segély nyújtása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lehetőségek figyelése Igények felmérése, jelzése Élelmiszersegély szétosztása
Résztevők és felelős	Önkormányzat, önkormányzati dolgozók
Partnerek	Önkormányzat, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 5 hónap K: 1 év H: 2 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rászoruló élelmiszerekkel történő időszakos ellátása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Támogatók által kevés élelmiszertámogatás biztosítása
Szükséges erőforrások	Saját forrás a szétosztáshoz kapcsolódóan

6.²³

Intézkedés címe:	Téli tüzelőtámogatás biztosításának lehetőség szerinti megszervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az anyagilag rossz helyzetben lévő lakosság nem tudja a szükséges téli tüzelőt biztosítani
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Megfelelő támogatás esetén a rászoruló lakosság téli tüzelő ellátásának segítése. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtása H: elnyert tüzelőtámogatás szétosztása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma)	Pályázatfigyelés, pályázat benyújtása Szerződés kötése, tüzelő beszerzése

²³ Hatályos: 2013. október 11-től

talma) pontokba szedve	Tüzelő szétosztása
Részvevők és felelős	Önkormányzat, polgármester, önkormányzati dolgozó
Partnerek	erdészet
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 1 év H: 1,5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A rászoruló lakosság téli tüzelő beszerzési igényének csökkentése. Fenntarthatóság a kiírt pályázati lehetőségektől függ.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

- megvalósult ²⁴

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1.

Intézkedés címe:	Sportpálya építése és sportöltöző felújítása, bővítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A meglévő sportöltöző korszerűtlen, kicsi. Szükséges korszerű burkolattal ellátott, több sportágat kiszolgáló sportpálya építése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A meglévő sportöltöző korszerűtlen, kicsi. Szükséges korszerű burkolattal ellátott, több sportágat kiszolgáló sportpálya építése, hogy sokrétű igényeket elégítsen ki. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben fokozatosan elvégezze a sportöltöző felújítását, új, korszerű sportpálya építését. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Sportöltöző felújítása, bővítése, sportpálya kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Részvevők és felelős	Önkormányzat, helyi vállalkozó, pályázatkészítő, kivitelező.
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég

²⁴ Hatályos 2015. július 20-tól

Határidő(k) pontokba szedve	R: 2 – 4 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 1 év H: 3 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságos sportolás. A gyermekek, fiatalok, a teljes lakosság sportolási lehetőségeinek javítása a településen.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

- Megvalósult.²⁵

2.

Intézkedés címe:	Fedett buszváró, buszöböl építése, felújításra szoruló buszvárók korszerűsítése, pályázati források felhasználásával.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A községben meglévő buszmegállók rossz állapotúak, több helyen szükséges lenne új buszmegálló, buszöböl létesítése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Településünkön a buszmegállók rossz állapotúak, szükség lenne új buszmegálló kialakításra a közlekedés újjászervezéséhez. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben elvégezi buszmegállók felújítását, új buszmegállók, buszöbölök kialakítását. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Buszmegállók felújítása, új buszmegállók, buszöbölök kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályazatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályazatkészítő, VOLÁN társaság, kivitelező.
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 10 – 1 év hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, felújított illetve új buszmegállók, lakosság közlekedési lehetőségének javítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

²⁵ Hatályos 2015. július 20-tól

3.

Intézkedés címe:	Játszótér karbantartása, bővítése szükséges
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen az EU-s normáknak megfelelő játszótér állapota romlik, játékok tönkremennek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felnőtt lakosság önkénteseivel együttműködve a játszótéri játékokat felújítja, a meglévő játszóteret bővíti. Célunk a gyermekek biztonságos mozgásterének kialakítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: játszóhely karbantartása, felújítása, bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, karbantartó
Partnerek	Gyermekek, szülők, önkormányzat, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

4.

Intézkedés címe:	Szőlőhegy turisztikai vonzerejének növelése, régi pincék felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek, fiatal felnőttek nem tájékozottak a község múltjára vonatkozóan.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen a régi életmódot mai napig őrző nádtetős pincék sorakoznak a Szőlőhegyen. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően vásárol nádtetős pincét, biztosítja a hozzá tartozó területen a földművelés megismerését. Célunk a gyermekek, fiatalok biztonságos, hasznos időeltöltésének biztosítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázatírás. K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H.: Park kialakítása

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Gyermekek, szülők, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év Megfelelő pályázat esetén. K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb, kellemesebb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

5.²⁶

Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetű térségben élünk, a családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanulását a felsőoktatási rendszerben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben részvétel R: csatlakozás K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázati határidő figyelése, - pályázatkészítés
Résztvevők és felelős	önkormányzat, polgármester
Partnerek	Felsőoktatásban résztvevő hallgatók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2013. november 15. K: 1 év H: 5 év

²⁶ Hatályos: 2013. október 11-től

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Lehetőség arra, hogy anyagi okok ne hátráltassák tanulmányaik elvégzésében, képzettségük megszerzésében a felsőoktatásban résztvevő fiatalokat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

6.²⁷

Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja révén
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetű térségben élünk, a családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanulását a középiskolákban
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Hátrányos helyzetű tanulók Arany János Tehetséggondozó Programban való részvétel R: csatlakozás K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázati határidő figyelése, - pályázatkészítés
Résztvevők és felelős	önkormányzat, polgármester
Partnerek	iskola, szülők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2013. november 15. K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Lehetőség arra, hogy anyagi okok ne hátráltassák tanulmányaik elvégzésében, képzettségük megszerzésében a felsőoktatásban résztvevő fiatalokat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya

²⁷ Hatályos: 2013. október 11-től

Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás
-----------------------	----------------------------

III. A nők esélyegyenlősége

1.

Intézkedés címe:	Helyi piac kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküli nők megélhetése nehéz
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők jobb anyagi helyzetbe hozása, saját előállítású termékek helyi értékesítésének lehetővé tétele. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben helyi piacot alakít ki, lehetővé téve a saját előállítású termékek értékesítését, így jobb anyagi helyzet megteremtését. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázati írás. H: Helyi piac kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, helyi termék előállítók
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A nők jobb megélhetésének biztosítása, helyi termék előállítás ösztönzése, lakosok kedvező feltételekkel történő helyi termékekhez jutása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek, nem kellő érdeklődés.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

- Megvalósult.²⁸

2.

Intézkedés címe:	Ingyenértékesítés munkahely létesítés céljából ingatlan kialakítása pályázati lehetőségek kiaknázásával.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők elhelyezkedési lehetőségei rosszak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	Településünkön a szükséges új munkahely teremtése, melyhez az önkormányzat esetlegesen vásárol ingatlant, felújítja, s munkahelyteremtés céljából bérbeadja.. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázati írás.

²⁸ Hatályos 2015. július 20-tól

időegységekre bontásban	H: Ingatlan vásárlás, felújítás, bérbeadás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező.
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 10 – 1 év hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, jobb munkalehetőségek.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1.

Intézkedés címe:	Út- és járdafelújítás, karbantartás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Járda és útburkolatok hiányos, rossz minőségű. A kisgyermekes anyák nem tudják a babakocsikat tolni, az idősök közlekedése is nehezített.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen a közlekedést nehezíti az úthálózat, járda állapota. Egyes helyeken az úthálózat hiányos. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben a település úthálózatát felújítja, indokolt járda- és útbővítést végez. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: utak, járdák állapotának javítása, út- járdahálózat bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása	Élhetőbb környezet, biztonságosabb időtöltés.

(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

2.

Intézkedés címe:	Csatornarendszer kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs kiépített közműhálózat
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Környezetszennyezés csökkentése, infrastruktúra teljessé válása. R.: pályázati lehetőségek feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: szennyvízhálózat rendszerének kiépítése, karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, lakosság, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken a környezetszennyezés, nő az infrastrukturális kiépítettség.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A lakosság, önkormányzat részére nagyobb anyagi teher, de élhetőbb környezet.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

3.²⁹

Intézkedés címe:	Az önkormányzat által gépjármű vásárlása a falugondnoki szolgáltatás ellátásnak javítása érdekében
------------------	--

²⁹ Hatályos 2015. július 20-tól

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Falugondnoki szolgálat ellátása nehézségbe ütközik a jelenlegi gépjármű állapota miatt, az ellátás javításra szorul
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Településünkön az önkormányzat falugondnoki szolgálatot működtet, ennek keretében biztosítja az idősök ellátását egyes területeken, napi szinten a szociális étkeztetésben. A szolgálat működtetése nehézségbe ütközik a jelenlegi gépkocsi rossz állapota miatt. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 3 évben fokozatosan javítja a falugondnoki szolgáltatás ellátását új gépjármű beszerzésével. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Önkormányzati épületek akadálymentesítése, hőszigetelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az önkormányzat által beszerzett gépjármű, mely a falugondnoki szolgáltatást látja el. A lakosság szolgáltatáshoz történő kedvezőbb hozzáférése. A gépjármű megvásárlása révén az idősök szolgáltatáshoz való hozzájutásának feltételei javulnak.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1.

Intézkedés címe:	Középületek akadálymentesítése, fűtéskorszerűsítése, hőszigetelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Önkormányzati tulajdonú középületek korszerűtlenek, elavultak, nem akadálymentesítettek, nem gazdaságos a fűtési rendszerük.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Településünkön az önkormányzat tulajdonában lévő középületek korszerűtlenek, nem akadálymentesítettek, nem gazdaságos fűtésük, ezért nem szolgálják sem az alkalmazottak sem a lakosság igényeinek teljes körű kielégítését. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben fokozatosan elvégzi a középületek felújítását, akadálymentesítését, fűtéskorszerűsítését. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Önkormányzati épületek akadálymentesítése, hőszigetelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.

Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázt készítő, kivitelező.
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 10 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az önkormányzat épületeinek felújítása, a lakosság közszolgáltatásokhoz történő kedvezőbb hozzáférése. Akadálymentesítés révén a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzájutásának lehetővé tétele.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

30

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sor-száma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Ruhabörze, használt cikk börze	A nehéz anyagi körülmények között kevésbé tudják megvásárolni a gyermekek ruházatát.	Ruhabörze, használtcikk börze kialakítása	költségvetés, gazdasági program	Igényfelmérés, védőnők, óvónők bevonása, helyszin biztosítása, folyamatosság fenntartása	Védőnő, óvodavezető	R: 2-4 hónap K: 1 év H: 3 év	kedvezményes beszerzések száma	Védőnő, óvodavezető (saját alkalmazott)	fenntartható
2.	Bemutatóhely kialakítása	A lakosság hasznos időeltöltésének javítása, ismereteinek bővítése	Bemutatóhely kialakítása, épület felújítása, akadálymentesítése	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződéskötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1-5 hónap K: 8 hónap H: 5 év	közfoglalkoztatottak száma, látogatók száma	Önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható
3.	Külterületi utak, árkok felújítása, új kialakítás	Külterületen hiányosak az utak és az rákok, a meglévőknél szükséges a felújítás	Külterületi úthálózat állapotának javulása, árkok állagának javítása, út- és árokhálózat bővítése.	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződéskötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	külterületi út- és árokhálózat hossza	Önerő, pályázati forrás, önkéntesek	hosszú távon fenntartható
4.	Megújuló energiaforrással áramterhelési lehetőség létrehozása	Közüzemi díjak fizetése nehézkes								
5.	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása	Nehéz az élelmiszerek beszerzése a szűkös anyagi lehetőségek miatt	A rászoruló lakosság élelmiszerekkel történő ellátásának segítése	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	Önkormányzat, polgármester, önkormányzati dolgozók	R: 5 hónap K: 1 év H: 2 év	jobb élelmiszer ellátottságú lakosság száma	önerő, támogatás	támogatás esetén hosszú távon fenntartható
6.	Téli tüzelőtámogatás biztosításának lehetőség szerinti megszervezése	Az anyagilag rossz helyzetben lévő lakosság nem tudja a szükséges téli tüzelőt biztosítani	A rászoruló lakosság téli tüzelővel történő ellátásának segítése	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	jobb tüzelő ellátottságú lakosok száma	önerő, pályázati forrás	kedvező pályázati lehetőség esetén hosszú távon fenntartható

³⁰ Hatályos : 2013. október 11-től

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Sportpálya építése, sportöltöző felújítása	A meglévő sportöltöző korszerűtlen, kicsi. A meglévő bitumenes pálya veszélyes, nem megfelelő	Sportöltöző felújítása, bővítése, új sportpálya kialakítása.	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződéskötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 2-4 hónap K: 1 év H: 3 év	sportoló személyek száma	Önerő, pályázati forrás, saját alkalmazott	hosszú távon fenntartható
2.	Fedett buszváró, buszből építése, meglévő buszvárók felújítása	A község buszmegállóinak rossz állagúak, több helyen szükséges lenne felújításra, új kialakításra	Régi buszmegállók elújítása, új buszből, buszmegálló kialakítása.	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződéskötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	Buszvárók száma	Önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható
3.	Játszótér karbantartása, bővítése	A játszótér állapota romlik, játékok tönkremennek	Játékok felújítása, meglévő játszótér bővítése	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződéskötés, kivitelezés megvalósítása	polgármester, kivitelező, karbantartó	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	játszótéri eszközök száma	Pályázati forrás, önerő, önkormányzati alkalmazott	hosszú távon fenntartható
4.	Szőlőhegy turisztikai vonzerejének növelése, régi pincék felújítása	A gyermekek, fiatalok nem megfelelően tájékozottak a község régi hagyományait illetően	Szőlőhegyben ingatlan vásárlása, földművelés bemutatása	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződéskötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év hónap K: 3 év H: 5 év	önkormányzati ingatlanok száma	Önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható
6.	Hátrányos helyzetű gyermekek Bursa Hungarica ösztöndíj általi támogatása	Nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára is biztosított legyen a továbbtanulás	Minden gyermeknek legyen lehetősége a továbbtanulásra anyagi helyzetétől függetlenül	Költségvetés	Továbbtanulási támogatás biztosítása	Önkormányzat	2014. 11. 15.	Gyermekek felsőoktatásban való támogatása	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
7.	Hátrányos helyzetű gyermekek Arany János ösztöndíj általi támogatása	Nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára is biztosított legyen a továbbtanulás	Minden gyermeknek legyen lehetősége a továbbtanulásra anyagi helyzetétől függetlenül	Költségvetés	Továbbtanulási támogatás biztosítása	Önkormányzat	2014. 11. 15.	Gyermekek középfokú oktatásban való támogatása	Önerő, pályázati támogatás	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Helyi piac kialakítása	A munkanélküli nők megélhetése nehéz	A nők jobb anyagi helyzetbe hozása, saját előállítású termékek értékesítése	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződéskötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	Helyi piacon bemutatottak száma	Önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható
2.	Ingatlanvásárlás,	A nők elhelyezke-	Új munkahelyek	költségvetés,	Pályázatkészítés,	Polgármester,	R: 1 év	Foglalkoztatottak	Önerő, pályázati	hosszú távon

	munkahely létesítés céljából ingatlan kialakítása	dési lehetőségei rosszak	teremtése	gazdasági program	kivitelező kiválasztása, szerződés kötés, kivitelezés megvalósítása	tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	K: 3 év H: 5 év	száma, látogatók száma	forrás	fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	Település út- és járdahálózatának felújítása	Járda- és útburkolatok hiányosak, rossz minőségűek	Úthálózat felújítása, járda- és útbővítés	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződés kötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	Út- járdahálózat hossza	Önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható
2.	Csatornarendszer kiépítése	Nincs kiépített közműhálózat	Környezetszennyezés csökkentése, infrastruktúra teljessé válása	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződés kötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	Környezetszennyezés csökkentése, csatornával ellátott ingatlanok száma	Önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható a kialakított hálózat
3. ³¹	Falugondnoki gépjármű vásárlása	a jelenlegi gépjármű állapota nagyon rossz	Új falugondnoki gépjármű beszerzése	költségvetés, gazdasági program	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Polgármester, kivitelező cég	R. 1-12 hónap K: 2 év H: 5 év	A lakosság szolgáltatáshoz történő kedvezőbb hozzáférése.	Önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége:										
1.	Középületek akadálymentesítése, fűtőkorszerűsítése, hőszigetelése	Az önkormányzati középületek korszerűtlenek, elavultak, nem akadálymentesítettek	Középületek felújítása, akadálymentesítése, fűtőkorszerűsítése	költségvetés, gazdasági program	Pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, szerződés kötés, kivitelezés megvalósítása	Polgármester, tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	R: 1 év K: 3 év H: 5 év	Akadálymentesített ingatlanok száma, korszerű fűtéssel rendelkező ingatlanok száma	Önerő, pályázati forrás	hosszú távon fenntartható

³¹ Hatályos 2015. július 20-tól

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Minden, az önkormányzattal szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-t, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Gecse község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Gecse község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 52/2013.(VI.13.) határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1. melléklet: Nemleges és nincs adat táblák
2. melléklet: HEP elkészítési jegyzék

Dátum : Gecse, 2013. június 13.

Aláírás

Gecse Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: Gecse, 2013. június 13.

Partner aláírás

Dátum: Gecse, 2013. június 13.

Partner aláírás

Dátum: Gecse, 2013. június 13.

Partner aláírás

Módosítást jóváhagyó határozat száma: 83/2013.(X.10.)

Felülvizsgáló és módosítást jóváhagyó határozat száma: 39/2015.(VII.20.)

Nemleges és nincs adat táblák

- 3.2.7. Felnőttoktatásban résztvevők
- 3.2.8. Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolákban
- 3.2.13. A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - programokon résztvevő fiatalok száma
- 3.2.15. A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - programokon résztvevő felnőttek száma
- 3.4.1. Lakásállomány
- 3.4.2. Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság
- 3.5.1. Telepek, szegregátumok helyzete
- 3.5.2. Telepek, szegregátumok helyzete – lakásállomány
- 3.5.3. A telepeken, szegregátumokban élők
- 4.1.4. Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma
- 4.2.1. A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma
- 4.2.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete
- 4.2.3. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
- 4.2.4. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
- 4.3.1. Védőnői álláshelyek száma
- 4.3.2. Gyermekorvosi ellátás jellemzői
- 4.3.3. Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma
- 4.3.4. Családi környezetben engedélyezett férőhelyek száma
- 4.4.1. Óvodai nevelés adatai
- 4.4.2. Óvodai nevelés adatai 2.
- 4.4.3. Óvodai nevelés adatai 3.
- 4.4.4. Az óvodai ellátás igénybevétele
- 4.4.5. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása
- 4.4.6. Óvodai körzethatár
- 4.4.7. Általános iskolában tanuló száma
- 4.4.8. Általános iskolák adatai
- 4.4.9. Általános iskolák adatai – el – és bejárás
- 4.4.10. Iskolai körzethatár
- 4.4.11. Iskola személyi feltételek
- 4.4.12. A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban
- 4.4.13. Iskolai ellátás igénybevétele – telephelyi bontásban
- 4.4.14. Kompetenciamérési adatok
- 4.4.15. Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton
- 4.4.16. Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában
- 4.4.17. Hátránykompenzáló programok
- 5.1.2. Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
- 5.1.3. Hátrányos megkülönböztetés
- 5.1.4. Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
- 5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások
- 5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe
- 5.4. A nőket ér erőszak, családon belüli erőszak
- 5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások
- 5.6. A nők szerepe a helyi közéletben
- 5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

- 6.2.2. Tevékeny időskor (lehetőségek a településen)
- 6.3.3. Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- 6.3.4. Idősek informatikai jártassága
- 6.4. Az időseket célzó programok a településen
- 7.1.1. Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők
- 7.1.2. Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma
- 7.1.3. Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban
- 7.1.4. A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások
- 7.2.1. Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezmények
- 7.3.1. Akadálymentesítés 1.
- 7.3.2. Akadálymentesítés a foglalkoztatónál
- 7.3.3. Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben
- 7.3.4. Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

